

Standaard rapport (met vergelijkingsgroepen) Divosa Benchmark Werk & Inkomen

Heemstede

2022

Periode: januari 2022 - december 2022

Module: verdiepende module

Vergelijkingsgroepen

(zie voor specificatie einde rapport)

Gekozen groep 1:

grootteklasse

36 organisaties

Gekozen groep 2:

benchmark

136 organisaties

Inleiding

De Divosa Benchmark Werk & Inkomen geeft cijfers over de uitvoering van de Participatiewet. Met de benchmark kunt u de resultaten en effecten van uw aanpak vergelijken met die van andere gemeenten en ISD'en: Welke onderdelen van het re-integratie- en participatiebeleid zijn succesvol en bij welke onderdelen kunt u nog wat leren van collega-organisaties? Is de uitvoering in vergelijking met andere gemeenten efficiënt? Lukt het om binnen de budgetten te blijven? Deze vragen zijn te beantwoorden met behulp van de benchmark.

Dit rapport geeft een selectie van de indicatoren uit de basis- en verdiepende module van de Benchmark Werk & Inkomen. De gegevens uit dit rapport komen uit uw eigen administratie. Sommige gegevens zullen u logisch voorkomen, andere roepen wellicht vragen bij u op. Afwijkingen zijn te verklaren door beleid of contextuele factoren zoals de regionale arbeidsmarkt. De gegevens zijn dus ook een startpunt om samen met collega-gemeenten op zoek te gaan naar het verhaal erachter en daarvan te leren. Wat kunt u van andere organisaties overnemen om uw prestaties te verbeteren? Hoe kunnen zij zich weer aan u spiegelen?

Definities en uitleg

De definities van en uitleg over de verschillende indicatoren zijn opgenomen in bijlage 2. Als u deze definities niet wilt hebben, kunt u zelf een rapport samen stellen zonder de bijlage met definities en uitleg.

Actualiteit van de gegevens

De gegevens in dit rapport zijn bijgewerkt tot en met de op de voorpagina genoemde datum, behalve de gegevens uit de kwartaalvragenlijst, de Wsw-gegevens en de algemene inwonerskenmerken. Die worden respectievelijk elk kwartaal, halfjaarlijks en jaarlijks bijgewerkt.

Niet aangeleverde gegevens

Het kan zijn dat uw gegevens in een grafiek of tabel niet zijn opgenomen. Dit betekent dat u de gegevens nog niet of niet correct heeft aangeleverd aan de benchmarkorganisatie. U kunt die gegevens alsnog aanleveren. Neem bij vragen daarover contact op met de helpdesk van de Divosa Benchmark via het online benchmarkplatform.

Ongewogen gegevens

Tenzij anders vermeld gaat het in deze benchmark om ongewogen resultaten. Hierdoor tellen de gegevens van gemeenten met veel bijstandsgerechtigden even zwaar mee bij de gemiddelden en indexcijfers van de vergelijkingsgroepen als die van gemeenten met weinig bijstandsgerechtigden. Dat maakt het vergelijken met andere gemeenten makkelijker.

Trendgrafieken

In de rapportage zijn een aantal trendgrafieken opgenomen. Deze grafieken geven in een maand het gemiddelde weer van de lopende maand en de 11 maanden ervoor. Hierdoor vallen pieken en dalen weg en geven de grafieken inzicht in de ontwikkelingen over een langere periode.

Maak gegevens van andere organisaties alleen met hun toestemming openbaar

U mag de benchmarkrapportages over uw eigen organisatie aanpassen en de grafieken gebruiken in (openbare) gemeentelijke documenten. Wanneer u documenten met gegevens van andere deelnemers openbaar maakt, moet u daarvoor vooraf toestemming vragen aan de betrokken

organisaties. Als de gegevens van andere deelnemers niet herleidbaar zijn tot individuele gemeenten of organisaties, is dat niet nodig (bijvoorbeeld gegevens naar gemeentegrootteklasse of regio).

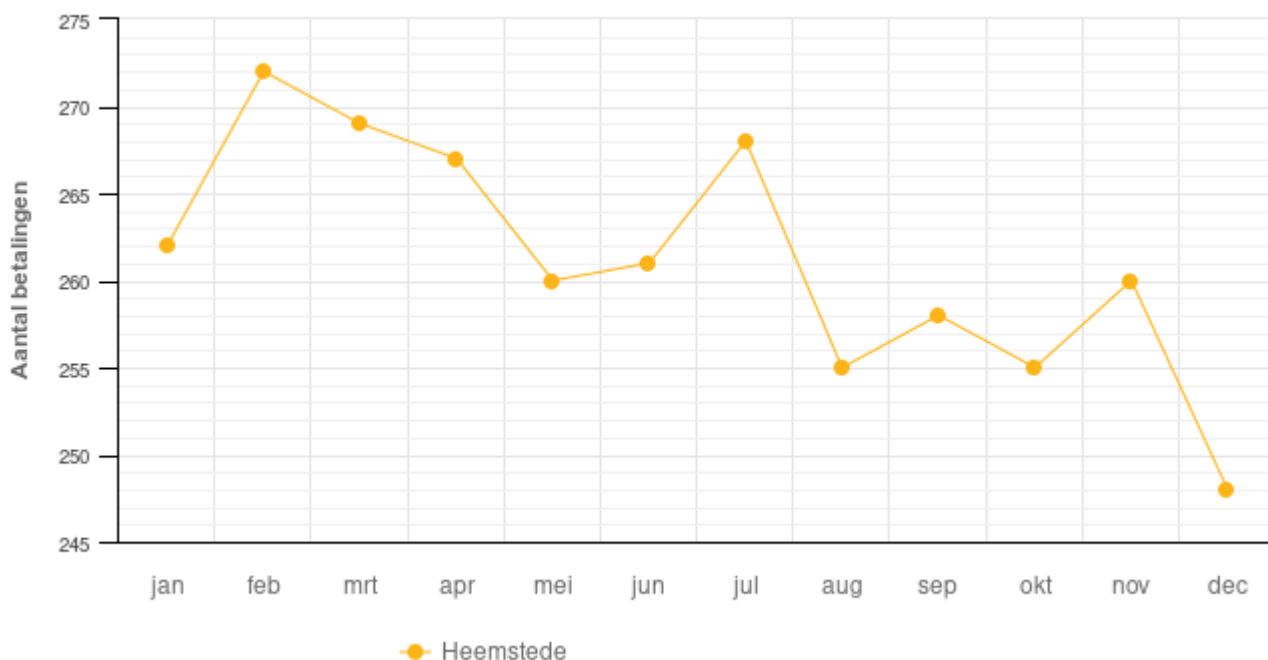
Hoofdstuk 1: Bestandsontwikkeling

Goed zicht op het bestand is van groot belang voor een gemeente. Hoe eerder trends en ontwikkelingen opgemerkt worden, hoe eerder de organisatie met gerichte acties kan bijsturen. Hoofdstuk 1 brengt in kaart hoe het BUIG-bestand zich de laatste twaalf maanden heeft ontwikkeld, hoe groot de in- en uitstroom in de bijstand is en waarom bijstandsuitkeringen zijn beëindigd.

Volume BUIG

De volgende grafiek toont *het aantal betaalde uitkeringen* van Heemstede (inclusief nul-betalingen).

Grafiek: Volume BUIG (aantal)

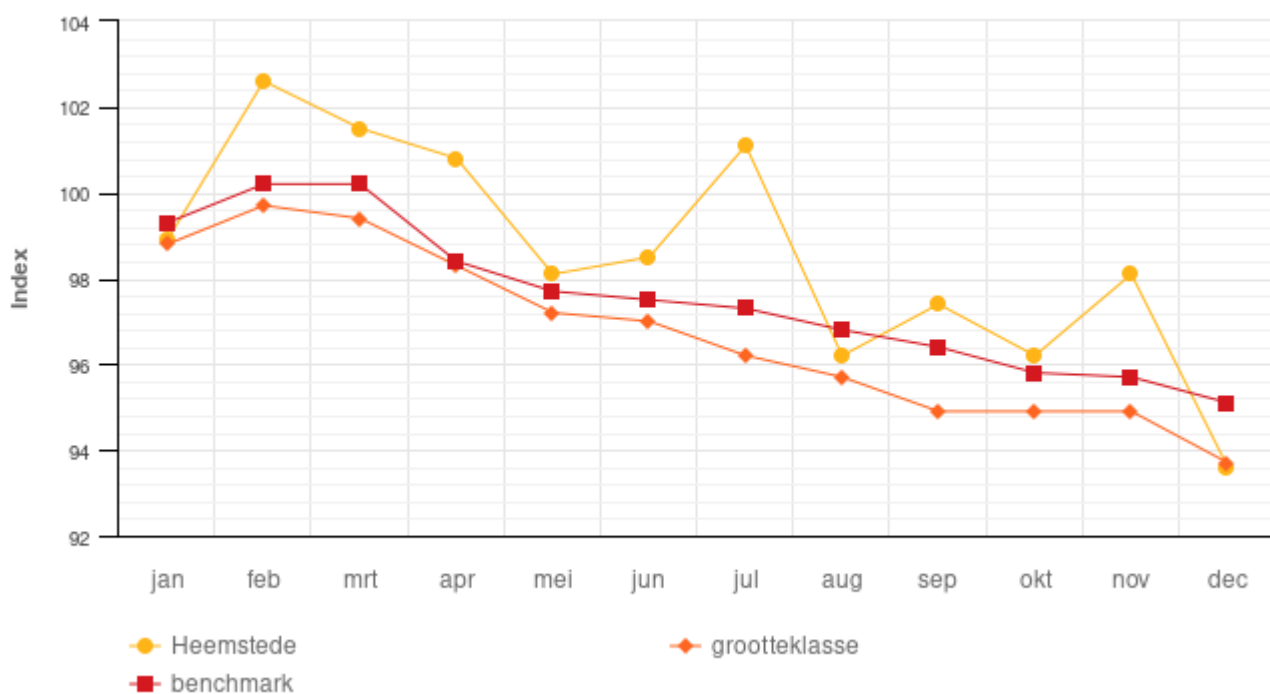

Procentuele ontwikkeling volume t.o.v. december 2021

Om vergelijking met andere deelnemers mogelijk te maken geeft de Divosa Benchmark ook indexcijfers voor het volume. Daarbij wordt de groei of daling van elke maand vergeleken met een vastgestelde basisperiode. In dit geval is het aantal betaalde uitkeringen op 31 december 2021 op 100 gesteld. Op het moment dat de index stijgt naar 105 is het volume sinds december 2021 met 5% gestegen.

De volgende grafiek toont de procentuele volumeontwikkeling van de betalingen ten opzichte van december 2021 voor Heemstede en de twee vergelijkingsgroepen.

Grafiek: Volume BUIG index t.o.v. december 2021

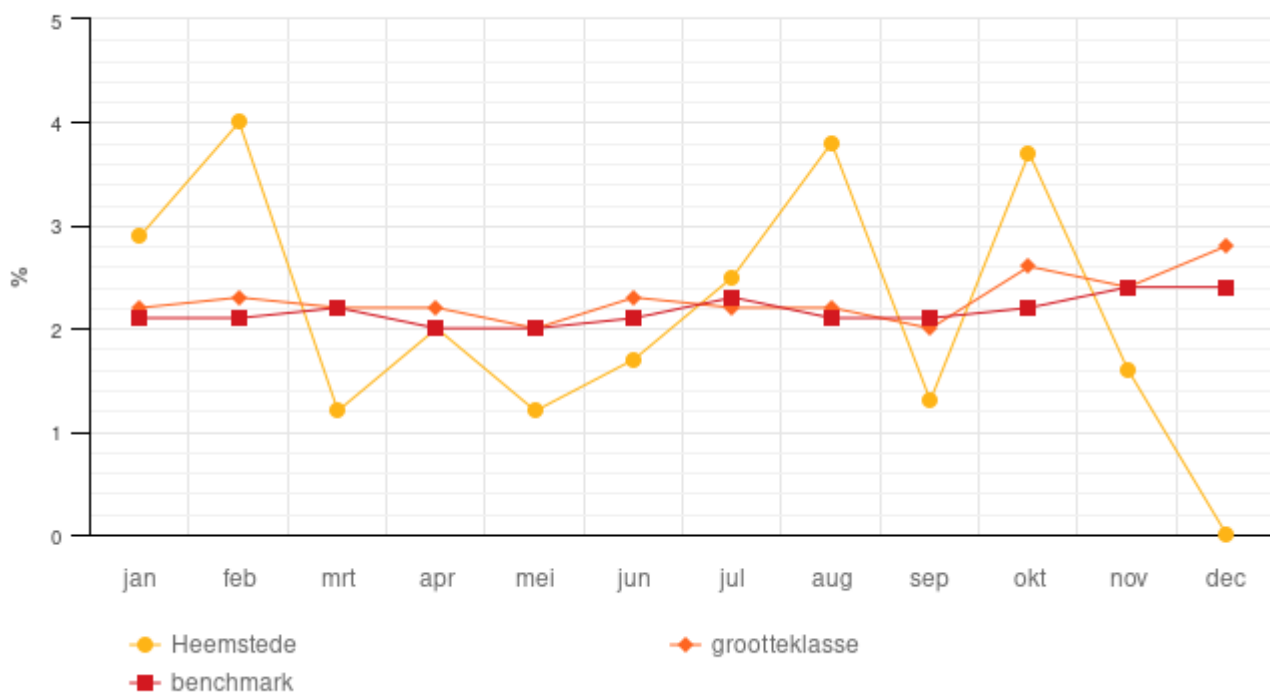

In- en uitstroom bijstand

Het aantal mensen dat maandelijks in- en uitstromen geeft een beeld van de dynamiek van het bijstandsbestand.

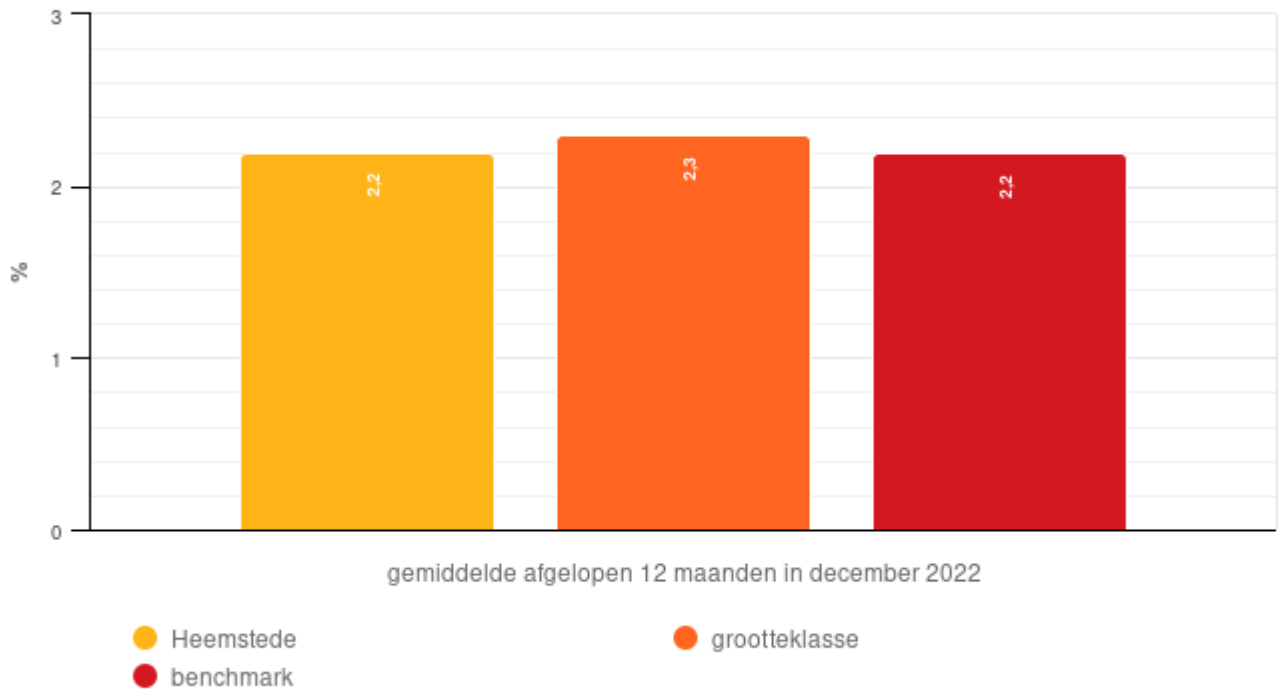
Het instroompercentage is het aandeel nieuwe bijstandsuitkeringen (betalingen) in het totale bestand. De volgende grafiek toont de ontwikkeling van het instroompercentage.

Grafiek: Instroompercentage algemene bijstand

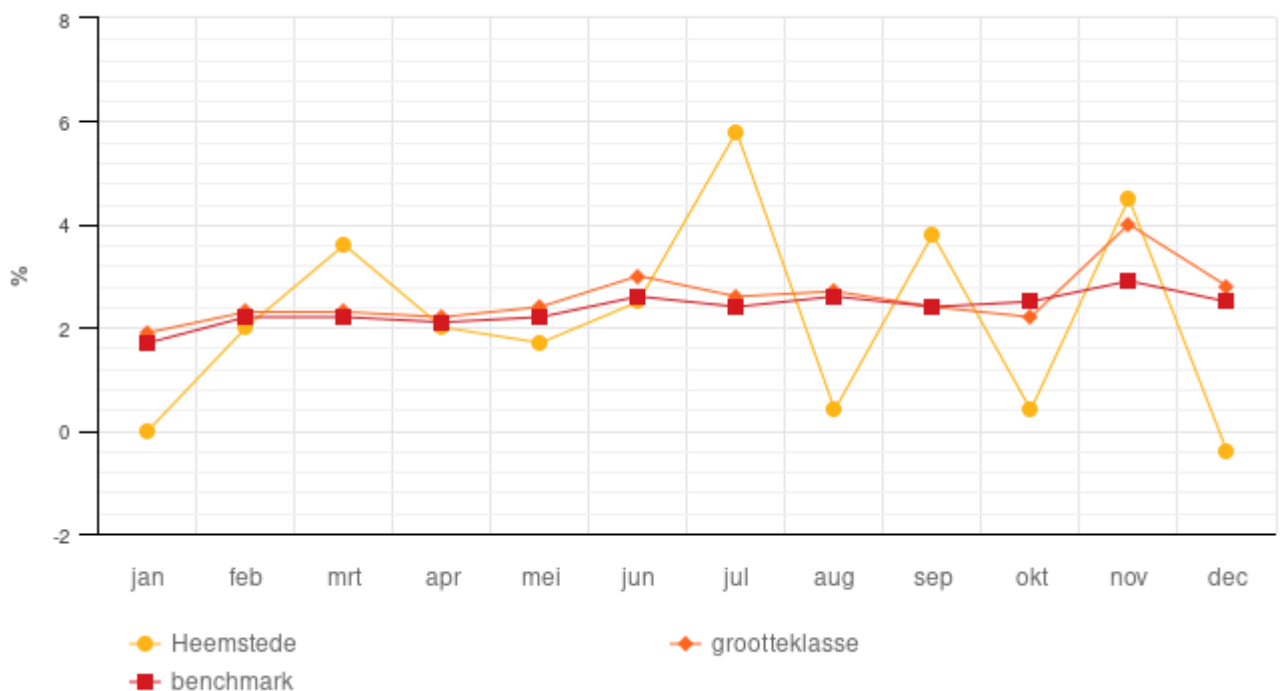
De volgende grafiek toont het gemiddeld instroompercentage over de laatste 12 maanden voor uw organisatie en het gemiddelde van de vergelijkingsgroepen.

Trendgrafiek: Gemiddelde maandelijkse instroompercentage algemene bijstand (trend)

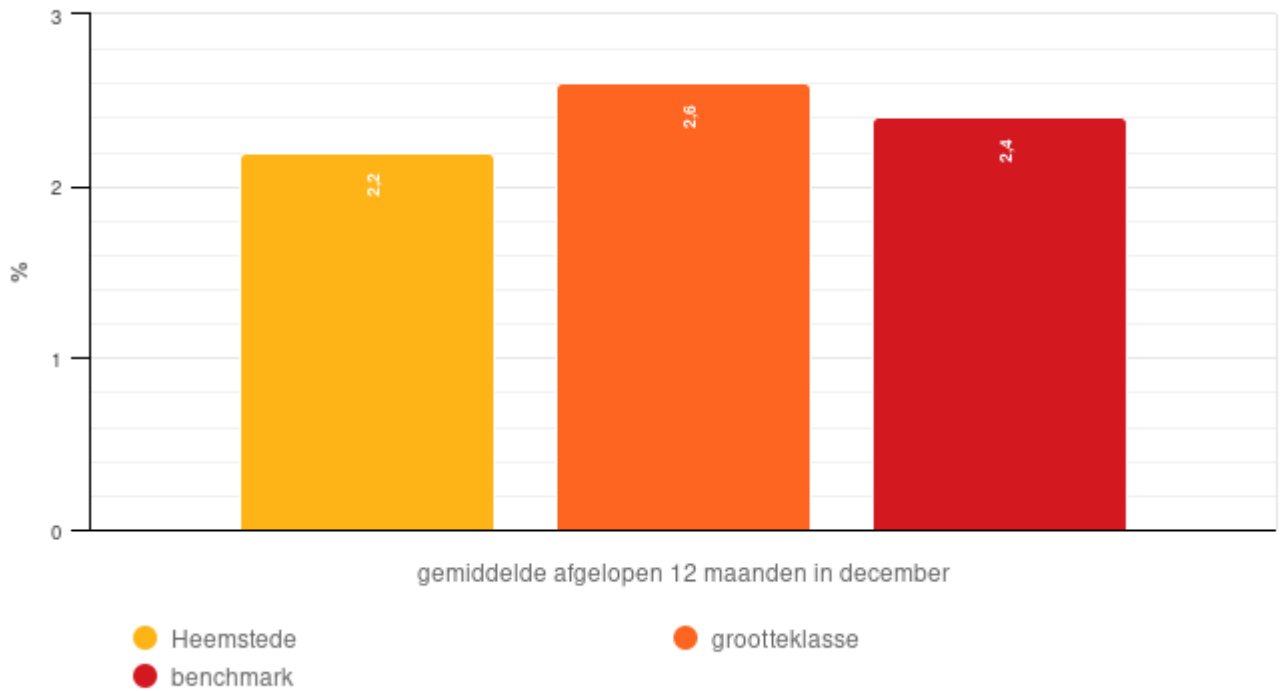
Het uitstroompercentage is het aantal stopgezette betalingen in een maand afgezet tegen het bijstandsvolume in diezelfde maand. De volgende grafiek toont de ontwikkeling van het uitstroompercentage.

Grafiek: Uitstroompercentage algemene bijstand

De volgende grafiek toont het gemiddeld uitstroompercentage over de laatste 12 maanden voor uw organisatie en het gemiddelde van de vergelijkingsgroepen.

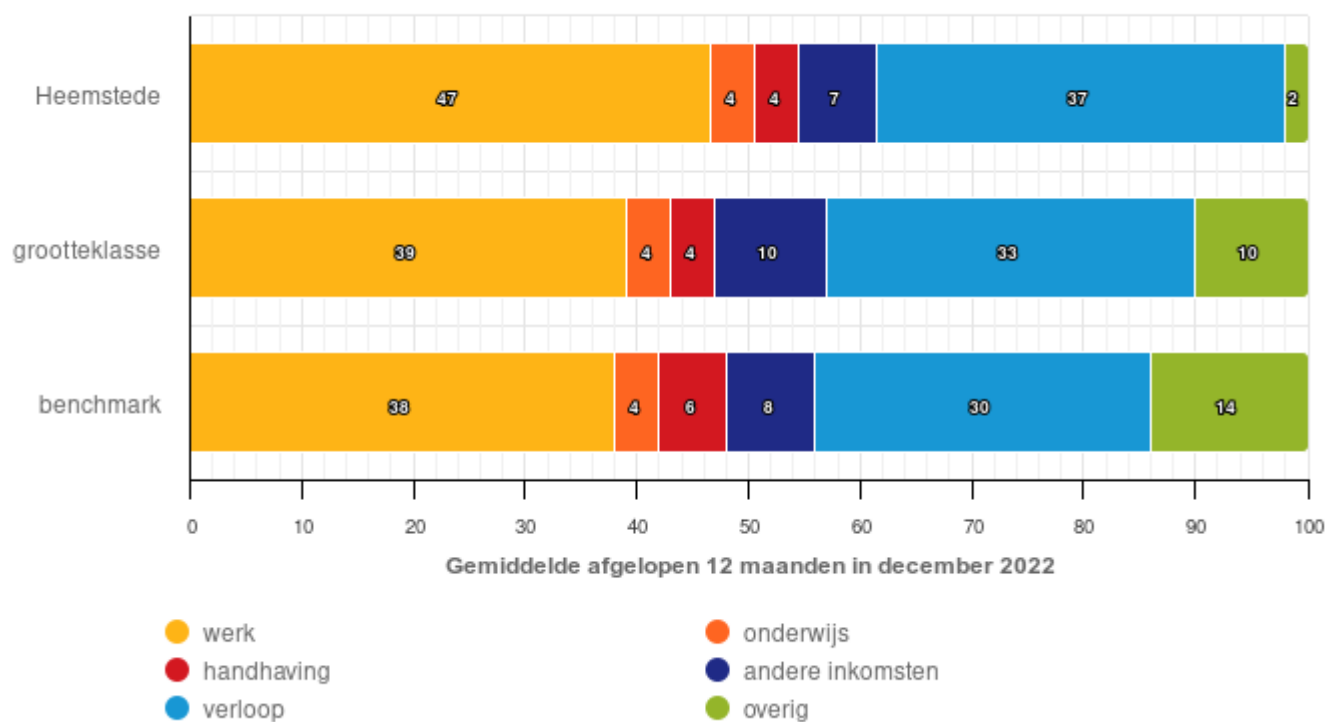
Trendgrafiek: Gemiddeld maandelijkse uitstroom percentage algemene bijstand (trend)

Reden beëindiging uitkering

De volgende grafiek toont waarom uitkeringen gedurende de afgelopen 12 maanden zijn beëindigd. Onder verloop vallen de redenen: 'Bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd', 'Overlijden', 'Detentie', 'Verhuizing naar andere gemeenten', 'Verhuizing naar buitenland' en 'Aangaan relatie'.

Trendgrafiek: redenen beëindiging uitkeringen

Op drie van deze beëindigingsredenen kunt u als organisatie sturen, namelijk op uitstroom naar werk, het volgen van onderwijs en handhaving.

Op het online benchmarkplatform vindt u ook de volgende indicatoren van in- en uitstroom:

Instroom

- percentage toegekende aanvragen Participatiewet
- instroom: absoluut en percentages
- gemiddelde doorlooptijden en beslistermijnen
- herinstroom: absoluut en percentages

Uitstroom

- beëindigde uitkeringen: aantal en percentages
- beëindigde uitkeringen naar verblijfsduur: aantal en percentages
- gemiddeld percentage beëindiging uitkering over 12 maanden
- reden beëindiging uitkering Verloop
- reden beëindiging uitkering Overige inkomsten

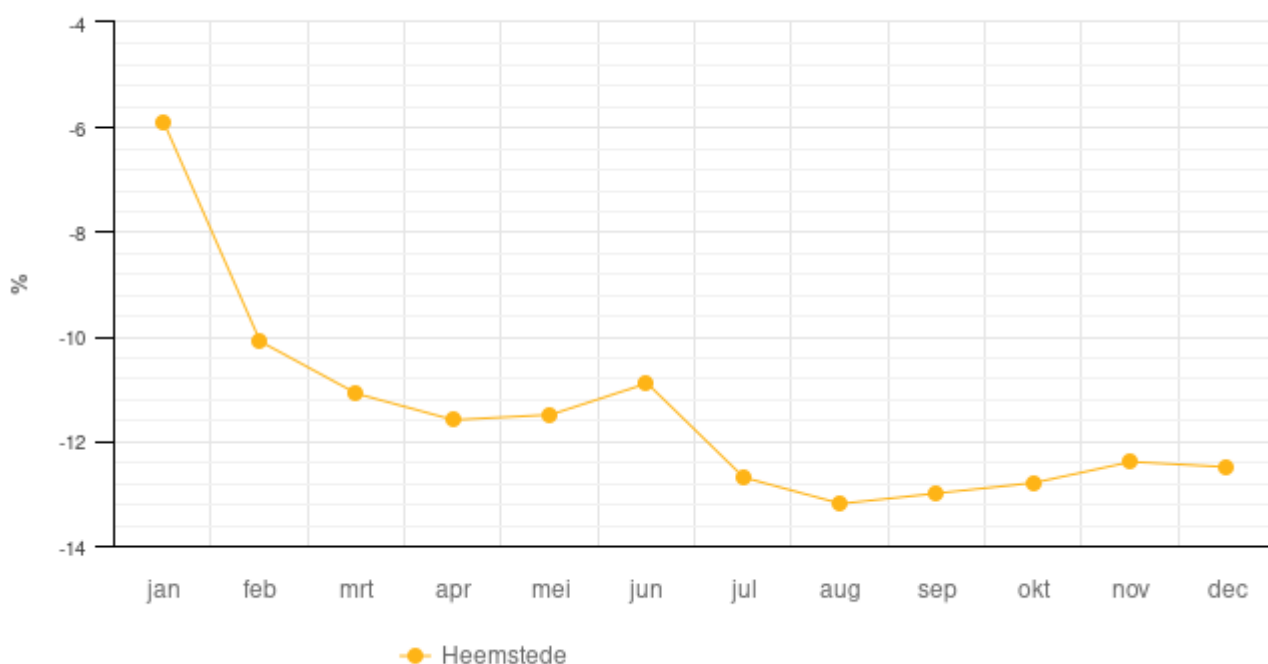
Hoofdstuk 2: Financiën

Gemeenten dragen zelf het risico voor het overschrijden van het bijstandsbudget, terwijl overschotten vrij besteedbaar zijn. Ze hebben er dus alle belang bij om de uitgaven te beheersen. Dit hoofdstuk brengt de financiële situatie bij uw organisatie in kaart met indicatoren als het budgetresultaat voor het BUIG-budget, gemiddeld bedrag per BUIG-uitkering en de uitgaven aan bijzondere bijstand.

Budgetresultaat inkomensdeel BUIG-budget

Het *budgetresultaat na aftrek baten* is berekend door het BUIG-budget te verhogen met de opgeboekte ontvangsten terugvordering en verhaal en van dat bedrag vervolgens de BUIG-uitgaven af te trekken. Het verschil is afgezet tegen het meest recente BUIG-budget tot en met de periode waarop dit rapport betrekking heeft. De volgende grafiek toont het *budgetresultaat na aftrek baten* over het lopende jaar.

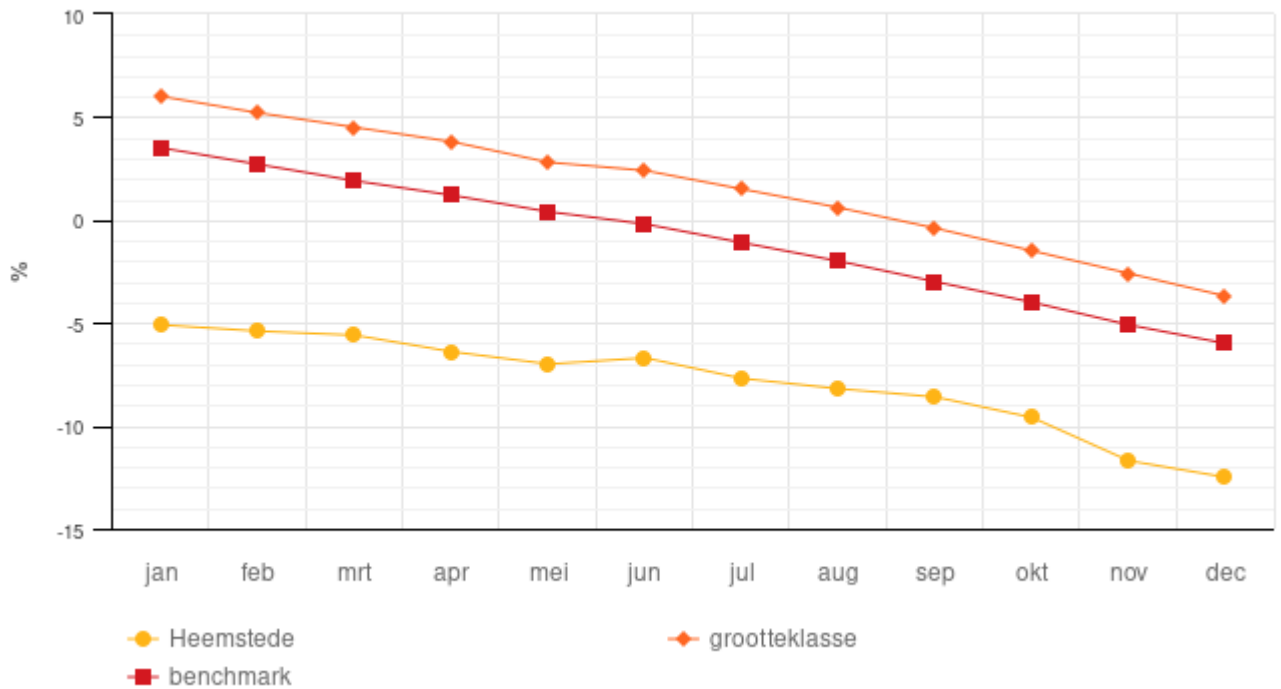
Grafiek: Gemiddeld budgetresultaat BUIG na aftrek baten (lopend kalenderjaar)

De volgende trendgrafiek toont het *voortschrijdend budgetresultaat na aftrek baten* voor Heemstede en de twee vergelijkingsgroepen. In de grafiek staat steeds het gemiddelde van de lopende maand en de 11 maanden ervoor. De grafiek brengt trends in de ontwikkeling van het budgetresultaat in kaart.

Let op: In de maanden die vallen na 2021 is het gehanteerde budget BUIG exclusief Loonkostensubsidie. Vanaf december 2022 is de berekening van dit trendcijfer volledig zonder Loonkostensubsidie.

Trendgrafiek: Gemiddeld budgetresultaat BUIG na aftrek baten (trend)

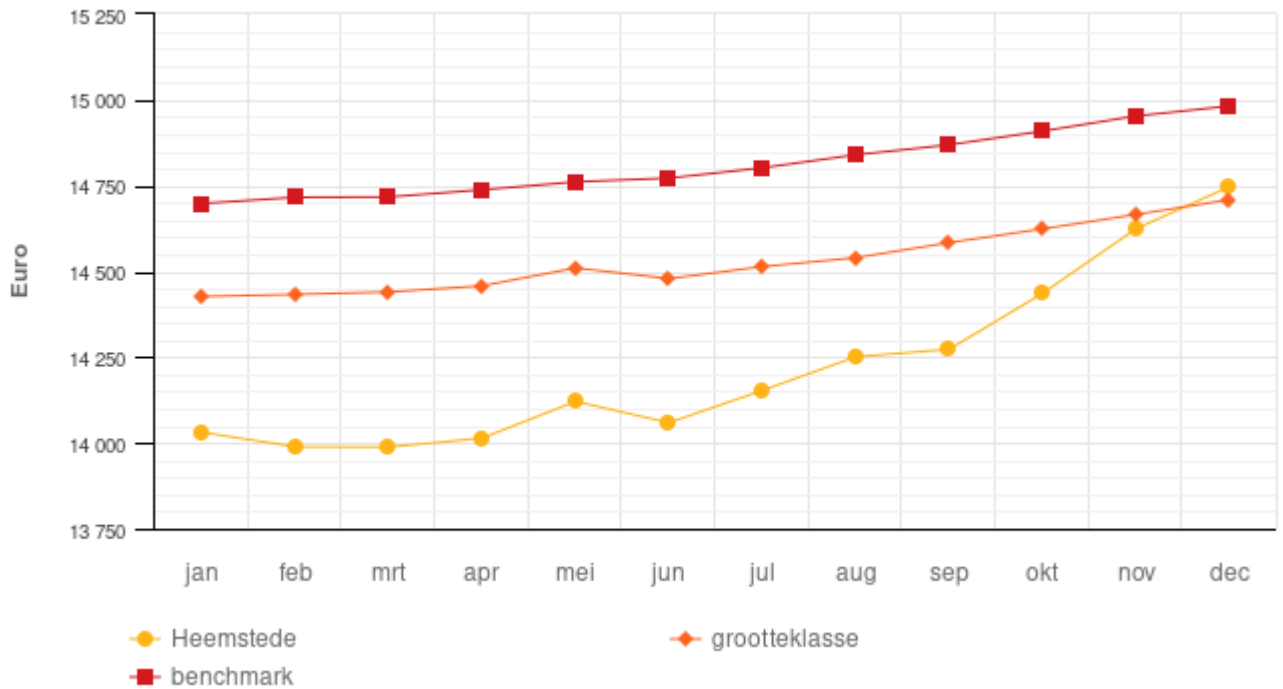

Gemiddelde prijs bijstandsuitkering

De gemiddelde prijs na aftrek baten per verstrekte bijstandsuitkering per jaar is het gemiddelde uitgekeerde bedrag verminderd met de geïnde vorderingen per betaling over de afgelopen 12 maanden voor de uitkeringen BUIG. Het bedrag is inclusief de geschatte premies en belastingen die ten laste komen van de uitbetaalde uitkering.

De volgende trendgrafiek geeft de *gemiddelde prijs per verstrekte bijstandsuitkering na aftrek baten per jaar inclusief vakantiegeld* voor Heemstede en de twee vergelijkingsgroepen. De grafiek brengt trends in de ontwikkeling van het gemiddelde uitkeringsbedrag na aftrek baten in kaart.

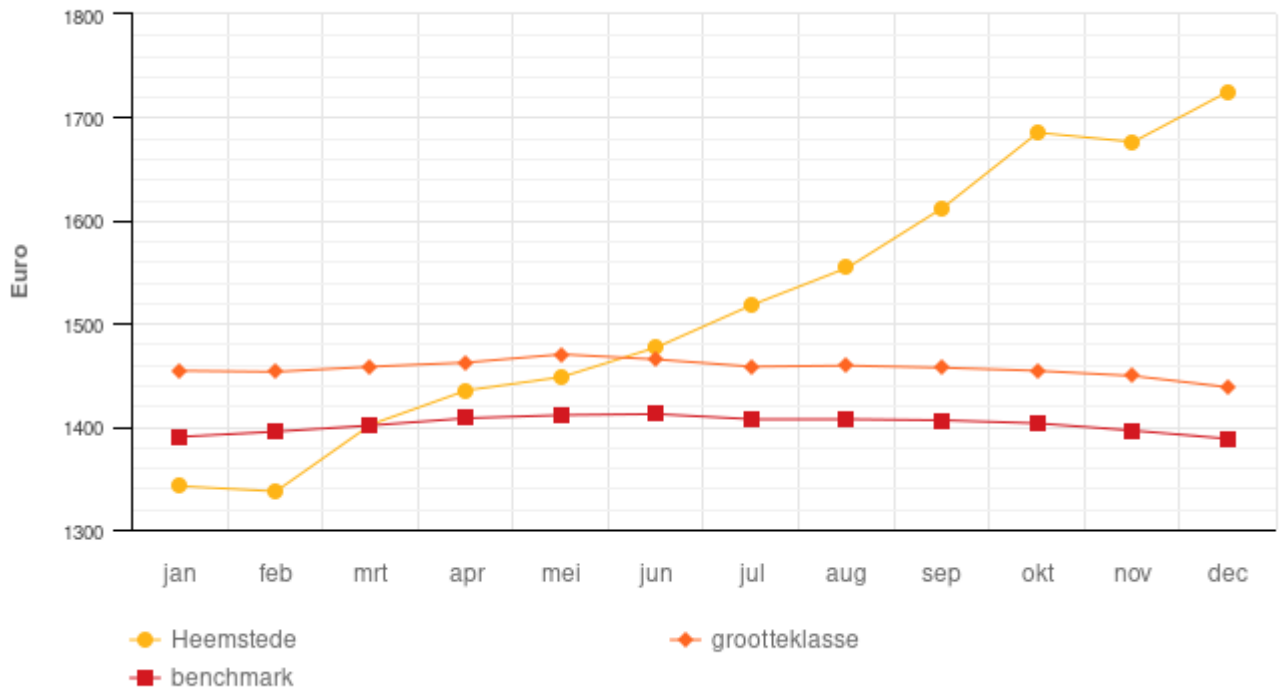
Trendgrafiek: Gemiddelde jaarprijs uitkering BUIG na aftrek baten (laatste 12 maanden)

Verrekenende inkomsten

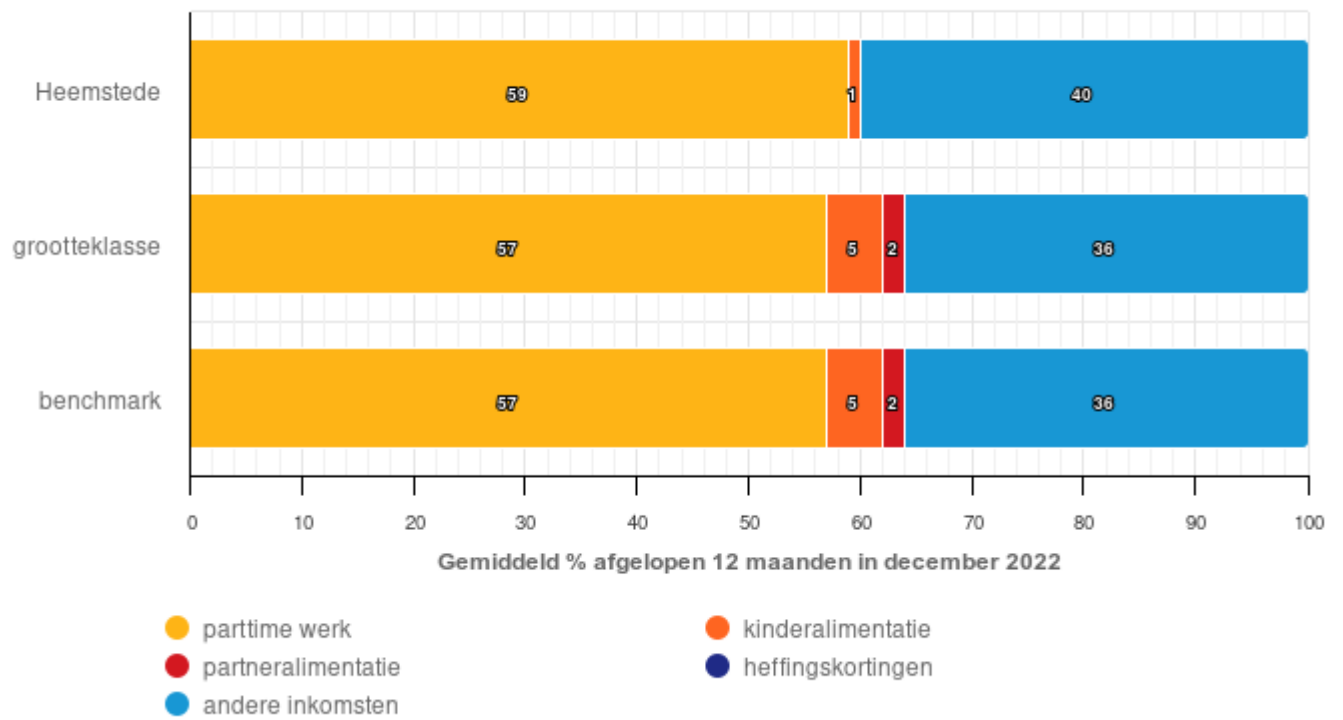
Gemeenten verrekenen inkomsten uit bijvoorbeeld werk en alimentatie met de verstrekte uitkering. De volgende grafiek toont gemiddeld over de afgelopen 12 maanden *het bedrag aan verrekenende inkomsten per uitkering per jaar*

Trendgrafiek: Verrekenende inkomsten per uitkering BUIG (laatste 12 maanden)

De volgende grafiek toont de verdeling per maand van verrekenende inkomsten naar type inkomsten.

Trendgrafiek: gemiddelde verdeling van verrekenende inkomsten naar type

Uitgaven bijzondere bijstand

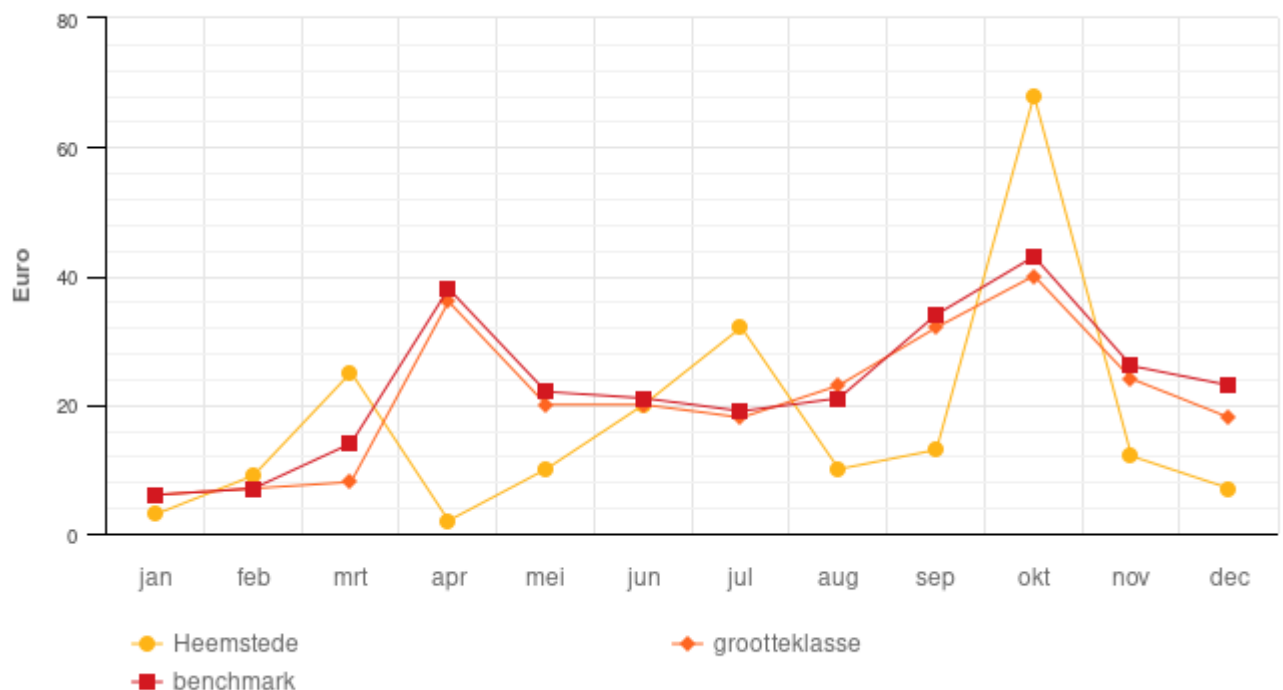
Om klanten met een laag inkomen te helpen volwaardig in hun bestaan te voorzien en te participeren in de samenleving kunnen gemeenten hen bijzondere bijstand verstrekken. Gemeenten betalen die uitgaven niet uit het BUIG-budget, maar uit de middelen van het gemeentefonds.

Onderstaand is bijzondere bijstand opgenomen indien gemeenten bij de registratie en verstrekking van bijzondere bijstand gebruik maken van de uitkeringenadministratie.

Voor deze betalingen geldt dat ze geen onderdeel vormen van een berekening van het bijstandsbedrag voor algemene bestaanskosten dat de persoon eventueel ontvangt. Betalingen die vanuit een andere wet of regeling worden gefinancierd, zoals de AWBZ of Wmo zijn niet meegenomen. De bijzondere bijstand is mede afhankelijk van lokaal beleid.

De volgende grafiek toont de *uitgaven aan bijzondere bijstand per huishouden* van Heemstede.

Grafiek: Gemiddelde uitgaven bijzondere bijstand per huishouden per maand

Meer over de financiën op het online benchmarkplatform

Op het online benchmarkplatform vindt u meer financiële gegevens:

- budgetresultaat
- budgetverschil ten opzichte van het voorgaande jaar
- budget BUIG lopend jaar per inwoner
- budget BUIG lopend jaar per klant
- gemiddelde prijs per uitkering per maand en over de afgelopen 12 maanden
- gemiddeld bedrag aan betaalde basisnorm per maand
- bedragen en percentages van de verschillende vormen van verrekenbare inkomsten (van inkomsten uit werk tot alimentatie)
- aantal vrijgelaten inkomsten
- bedragen en percentages uitgaven naar norm en grondslag

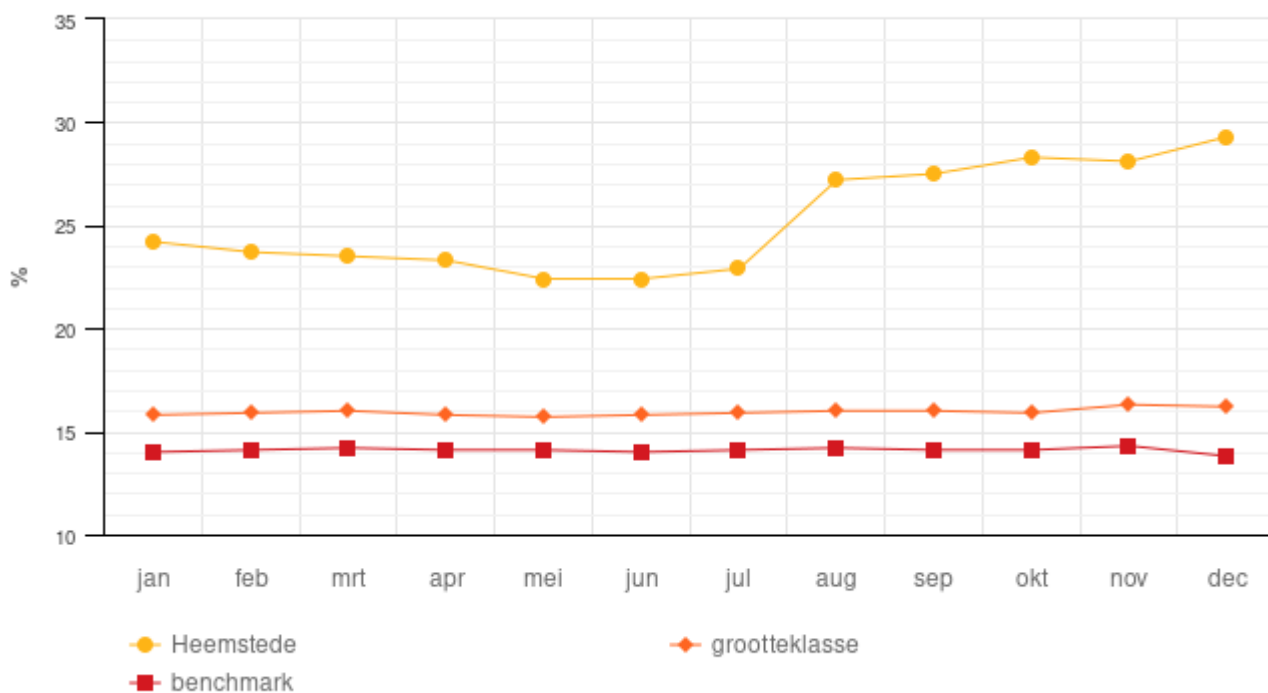
Hoofdstuk 3: Werk, re-integratie en participatie

Dit hoofdstuk laat zien hoeveel mensen uit de gemeentelijke doelgroep werken, re-integreren of op een andere manier participeren. Het brengt het aantal klanten in kaart die parttime of met ondersteuning van de gemeente werken (het gaat bijvoorbeeld over de Wsw, beschut werk, participatieplaatsen of loonkostensubsidies). Ook laat het hoofdstuk zien hoeveel mensen een ontheffing van de arbeidsverplichting hebben.

Ontheffing arbeidsverplichting

De volgende grafiek toont het *aantal individuele ontheffingen* als percentage van alle bijstandsgerechtigden (inclusief partners) voor Heemstede en de twee vergelijkingsgroepen.

Grafiek: % personen met ontheffing arbeidsverplichting

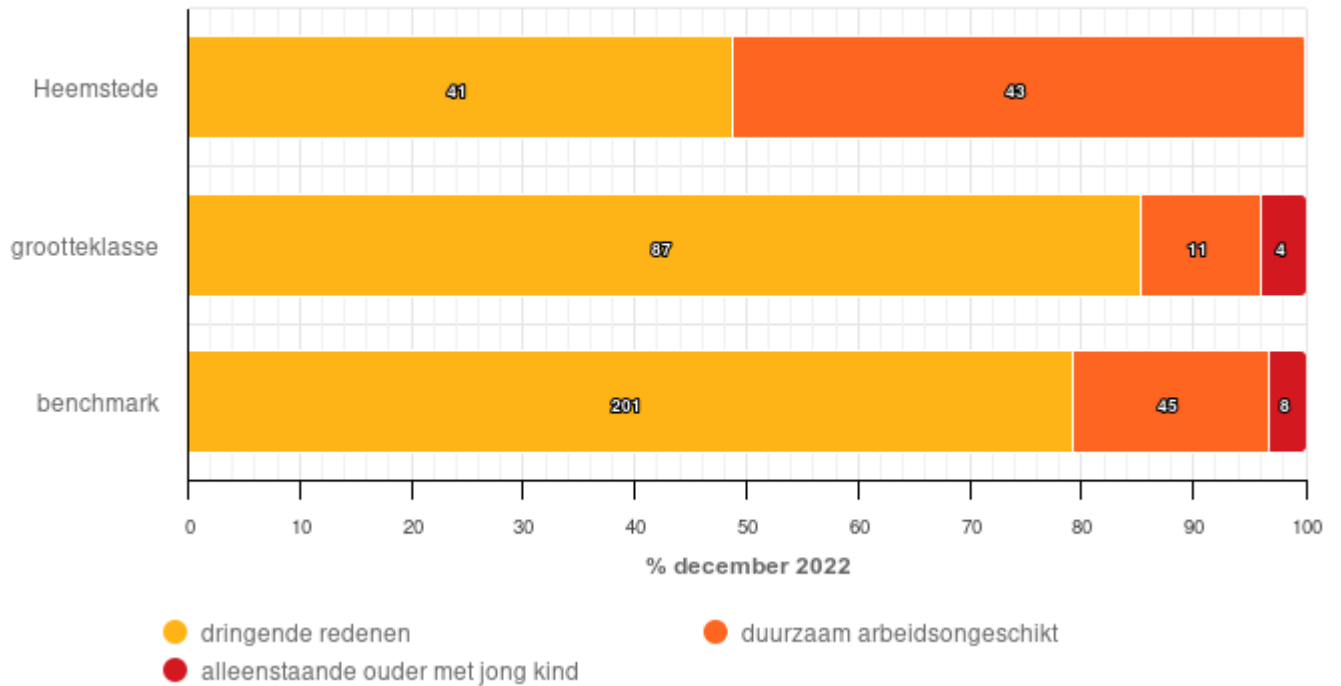

De volgende tabel toont *hoe de ontheffingen geregistreerd zijn*.

	Heemstede
wel ontheffing	84
geen ontheffing	203
geen ontheffing geregistreerd	0

De volgende grafiek toont de *onderverdeling van de ontheffingen naar type ontheffing*.

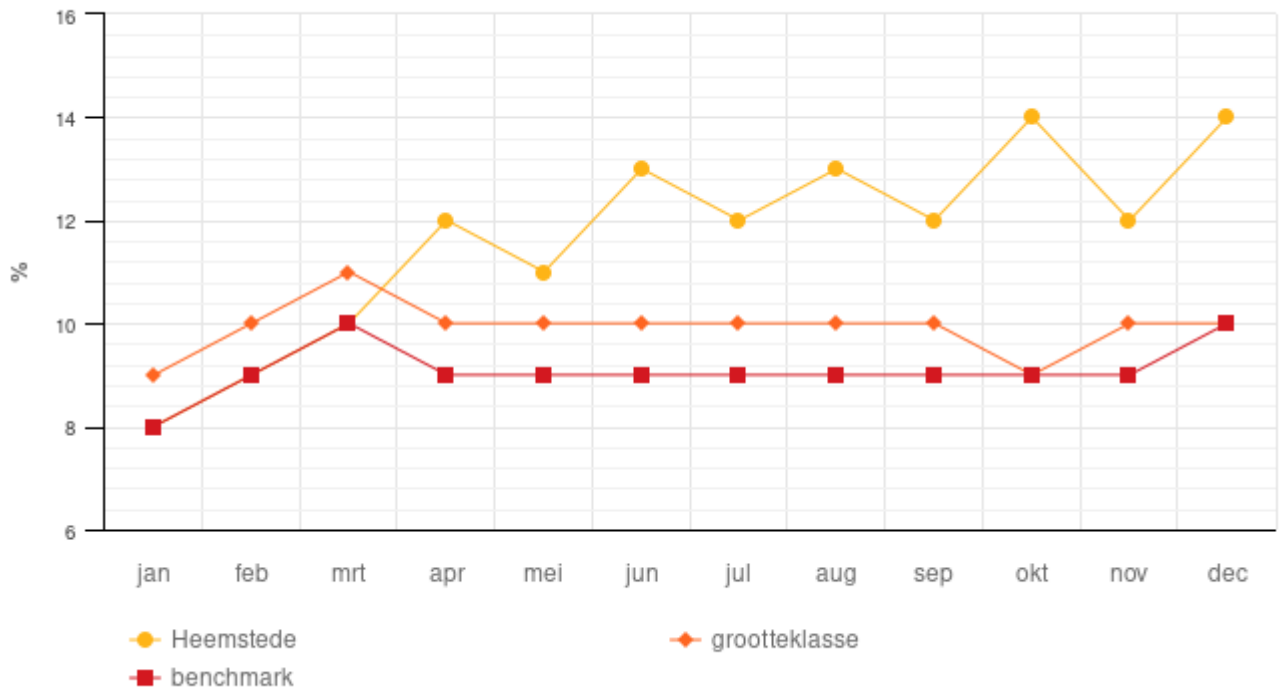
Grafiek: onderverdeling ontheffingen naar type ontheffing

Parttime werk

De volgende grafiek toont het *aandeel klanten met inkomsten uit parttime werk* naast de bijstandsuitkering.

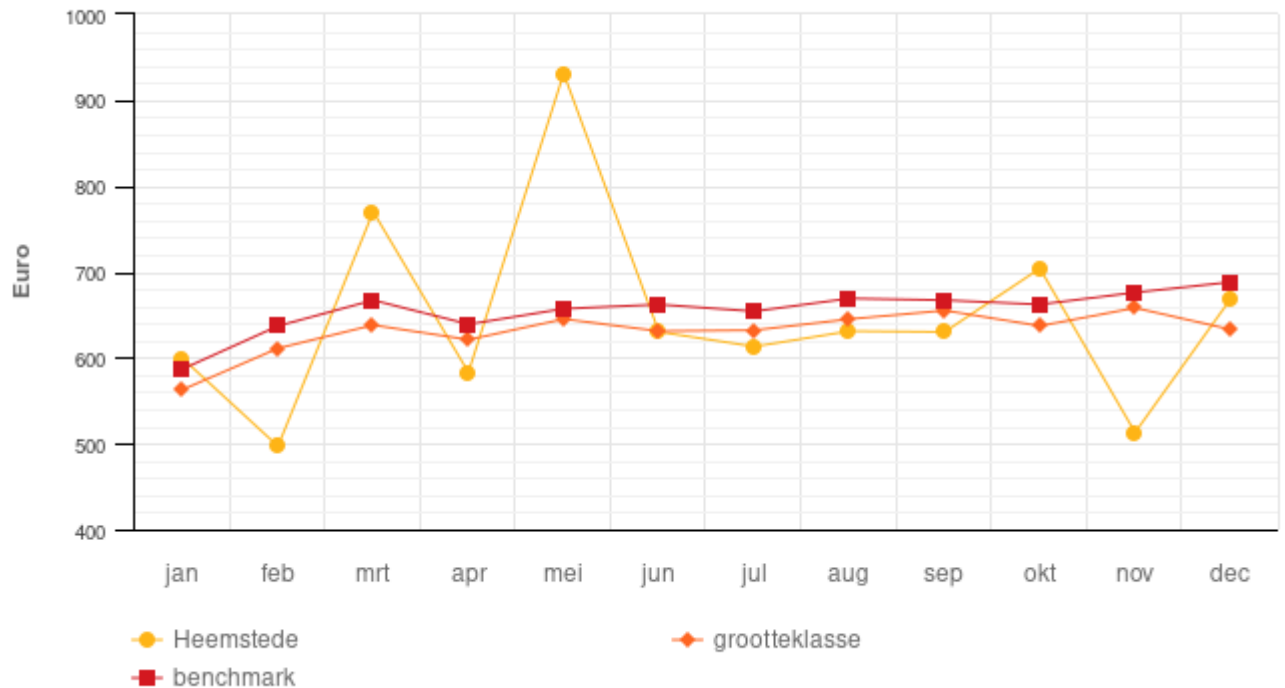
Grafiek: Percentage klanten dat parttime werkt

De volgende grafiek toont de gemiddelde inkomsten van de parttime werkende klanten voor Heemstede en de twee vergelijkingsgroepen. De gemiddelde inkomsten zijn berekend door het totaal

aan inkomsten uit parttime werk in de lopende maand te delen door het aantal personen die in die maand een betrekking in deeltijd hebben.

Grafiek: Gemiddelde inkomsten parttime werkende klanten

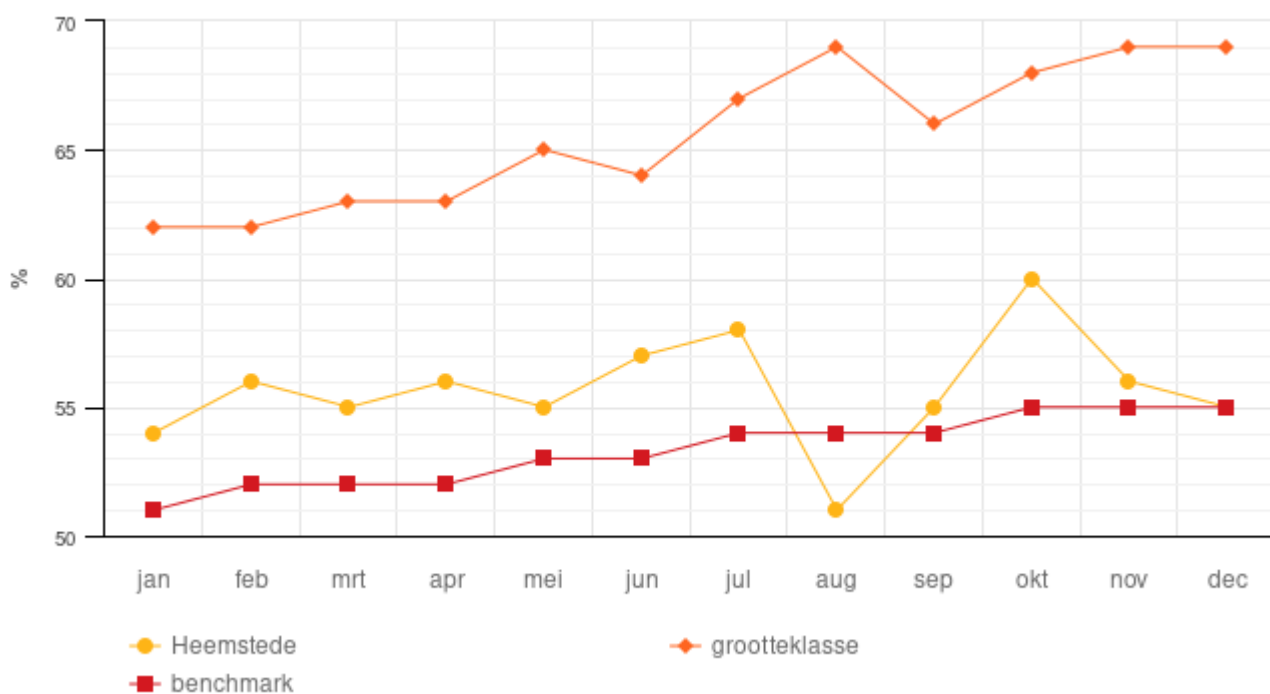

Re-integratie en werkvoorzieningen

De volgende grafiek toont het *percentage personen met re-integratie- of werkvoorzieningen ten opzichte van het gemeentelijke bijstandsuitkeringenbestand*. Hierbij zijn mensen die geen bijstandsuitkering hebben, maar wel werken met ondersteuning van de gemeenten bij het klantenbestand van de gemeente opgeteld. Het gaat dan om mensen met een loonkostensubsidie of een Wsw-dienstbetrekking.

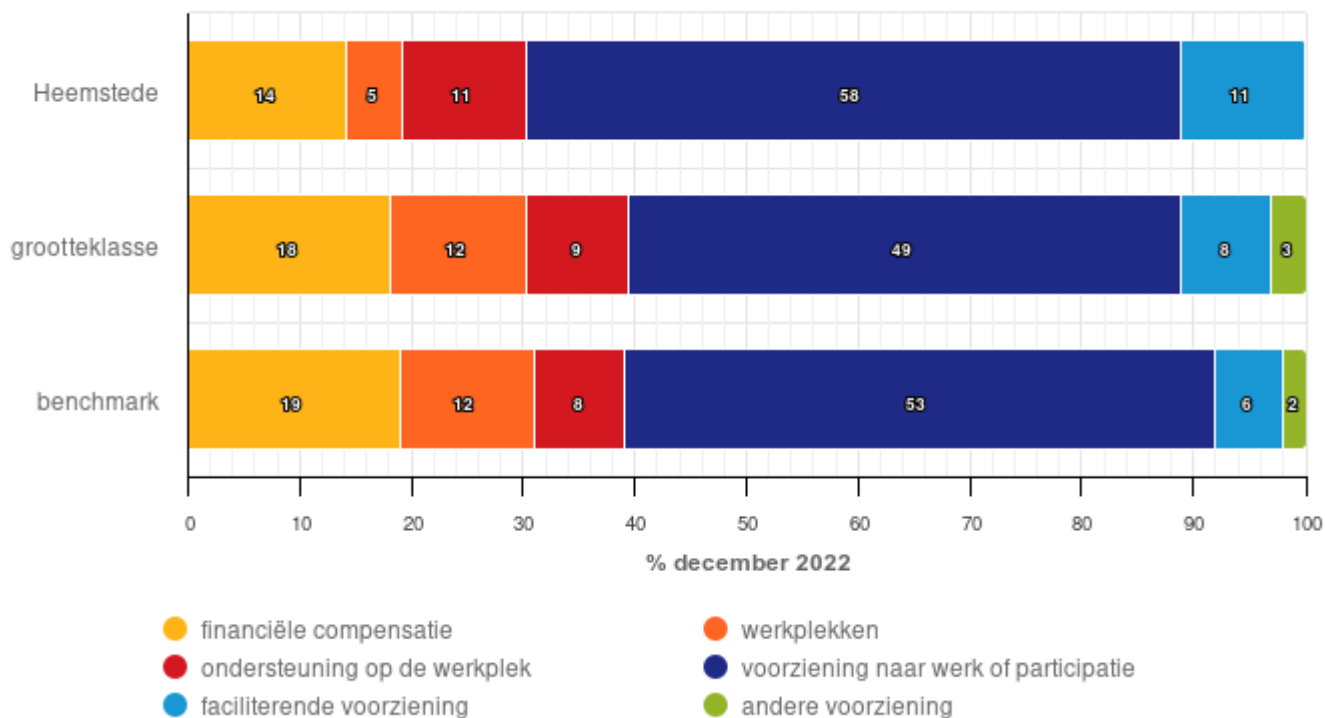

Grafiek: Percentage personen met een voorziening t.o.v. aantal uitkeringen BUIG

De volgende grafiek toont de *procentuele verdeling van re-integratie- of werkvoorzieningen*. Let op: dezelfde persoon kan meerdere voorzieningen krijgen.

Grafiek: procentuele verdeling naar gebruik per type voorziening

Aantal re-integratie en werkvoorzieningen december 2022

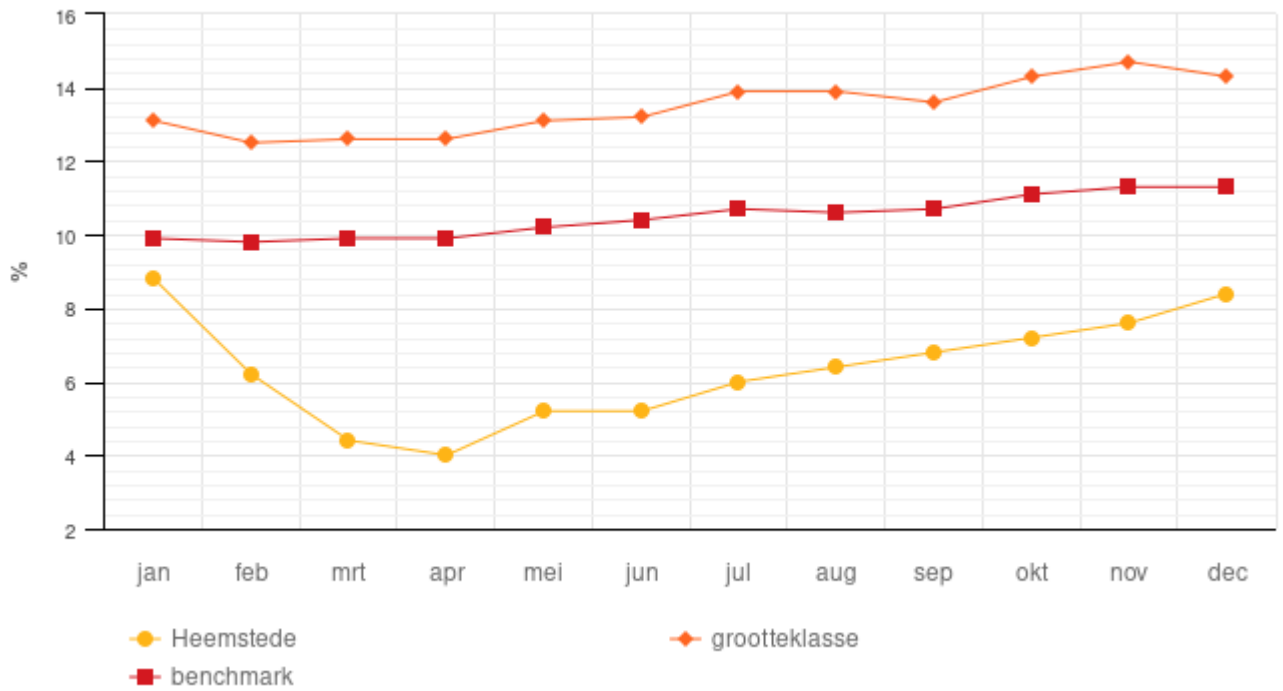
Heemstede

Wsw-dienstbetrekkingen (halfjaarlijkse gegevens)	46
Financiële compensatie	
loonkostensubsidie op grond van de Participatiewet	22
forfaitaire loonkostensubsidie	6
tijdelijke loonkostensubsidie	0
Werkplekken	
WIW/ID-banen	0
beschut werk	10
participatieplaats	0
proefplaatsing t.b.v. loonwaardebepaling	0
overige werkplekken	0
Ondersteuning op de werkplek	
jobcoach/begeleiding op de werkplek	23
werkplekaanpassing	0
Voorziening naar werk of naar participatie	
coaching naar werk of naar participatie	70
training/cursus/opleiding	33
vrijwilligerswerk	0
overige sociale activering	15
Faciliterende voorziening	
Vervoersvoorziening	8
overige faciliterende voorziening	15
Anders	
uitbesteed én onbekend	0
niet nader in te delen	0

Loonkostensubsidies

De volgende grafiek toont de ontwikkeling van het volume loonkostensubsidies op grond van de Participatiewet waarbij het aantal loonkostensubsidies is uitgedrukt als een percentage van het volume BUIG. Deze loonkostensubsidies, waaronder de loonkostensubsidies voor beschut werk, worden betaald uit het BUIG-budget.

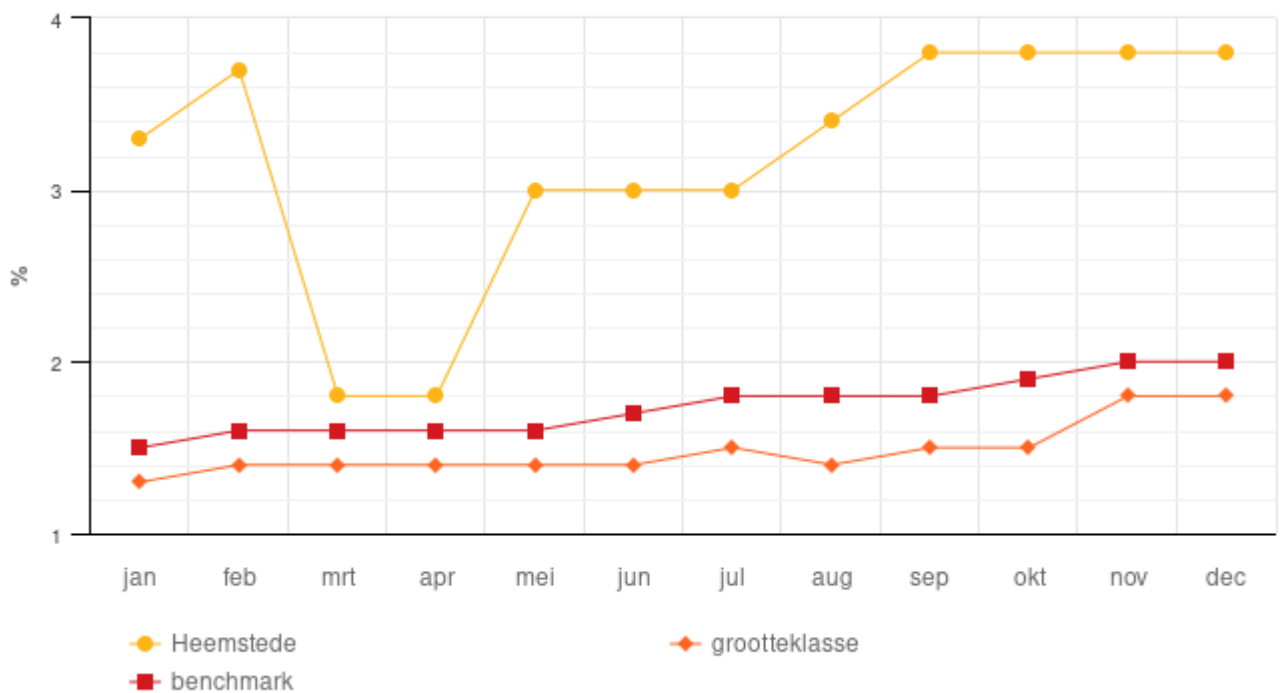
Grafiek: Volume loonkostensubsidies Participatiewet ten opzichte van het volume BUIG

Beschut werk

De volgende grafiek toont de *ontwikkeling van het volume beschutte werkplekken* waarbij het aantal beschutte werkplekken is uitgedrukt als het percentage van het volume BUIG.

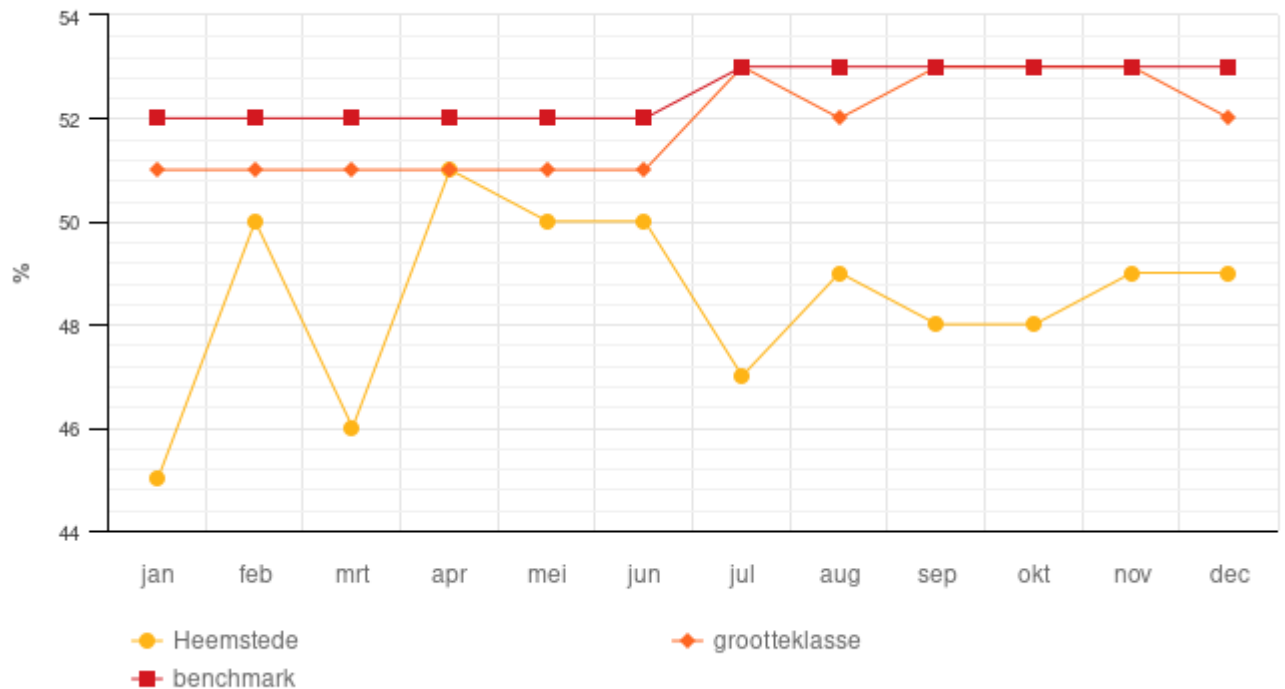
Grafiek: Volume beschut werk ten opzichte van het volume BUIG

Loonwaarde

De volgende grafiek toont de *gemiddelde loonwaarde van klanten* met een loonkostensubsidie op grond van de Participatiewet als percentage van het wettelijk minimumloon. Dit is inclusief de personen die een loonkostensubsidie hebben in verband met beschermt werk. De loonwaarde is het vastgestelde arbeidsvermogen van de werknemer waarop de hoogte van de loonkostensubsidie is gebaseerd.

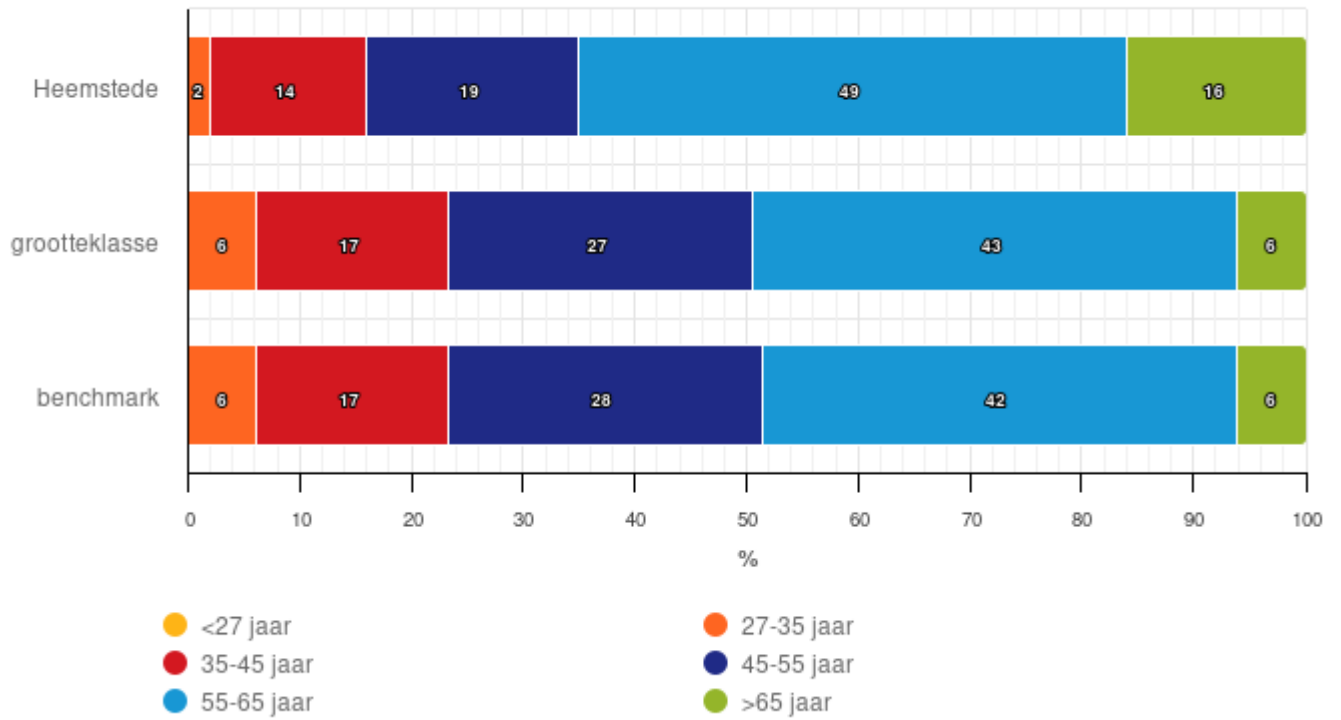
Grafiek: Gemiddelde loonwaarde als % van het Wettelijk Minimum Loon

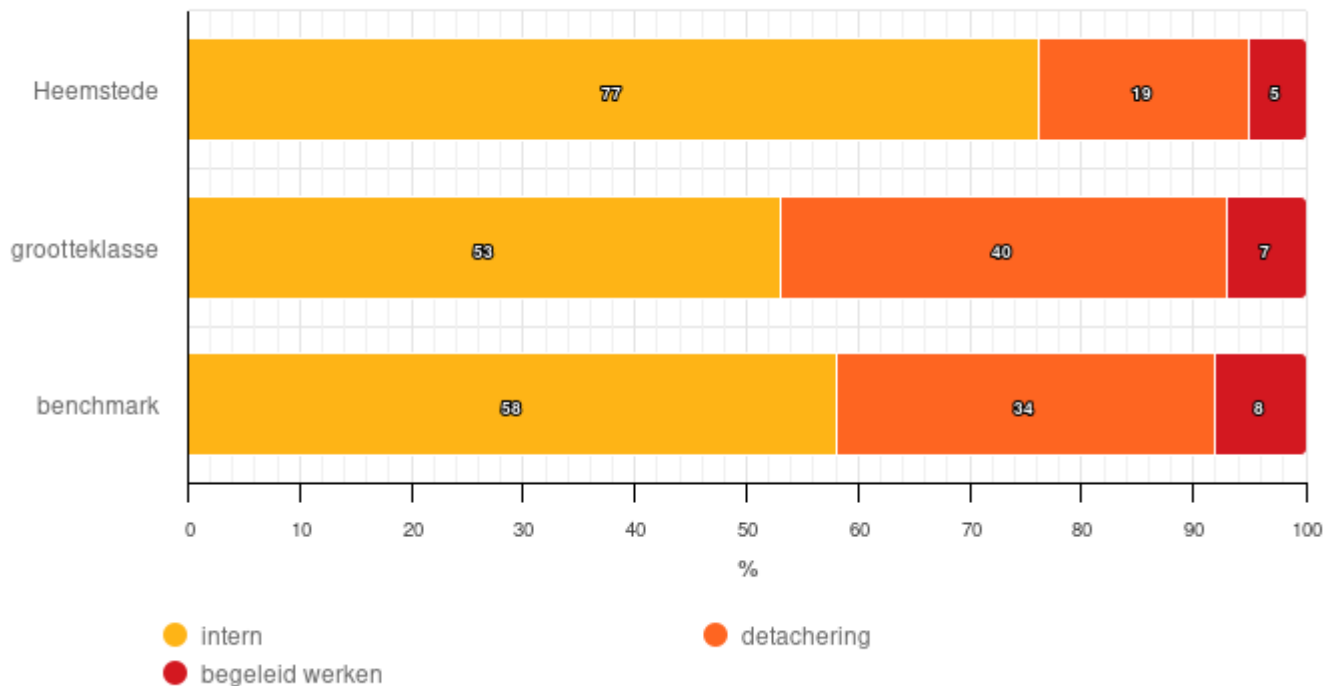
Wsw

De volgende grafiek toont de *leeftijdsopbouw van het Wsw-bestand ultimo 2022*.

Grafiek: procentuele onderverdeling naar leeftijdsopbouw Wsw-bestand

Grafiek: procentuele onderverdeling naar dienstbetrekkingen Wsw-bestand

Meer over werk, re-integratie en participatie op het online benchmarkplatform

Op het online benchmarkplatform kunt u nog meer indicatoren over re-integratie, participatie en werk bekijken:

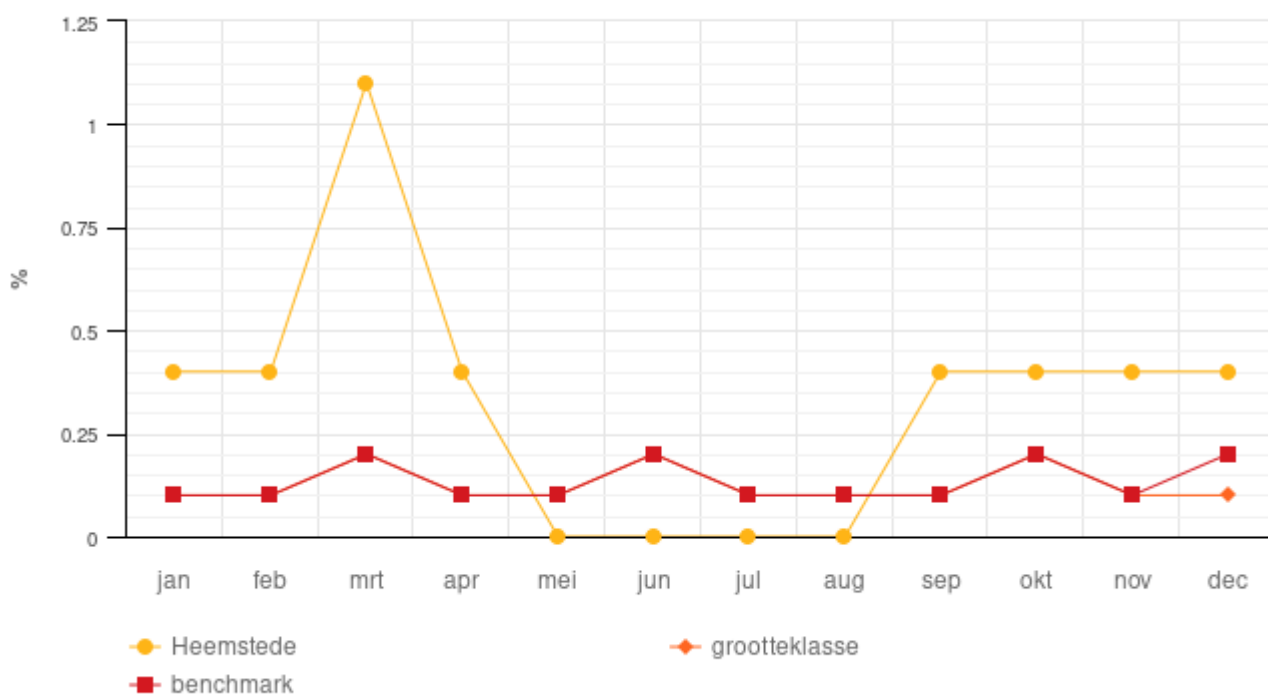
Hoofdstuk 4: Maatregelen en overtreden inlichtingenplicht

Als klanten zich niet houden aan de regels en verplichtingen van de Participatiewet kan de gemeente maatregelen opleggen. Dit hoofdstuk behandelt indicatoren die in kaart brengen hoeveel aandacht uw organisatie daaraan besteedt: het aantal opgelegde maatregelen, het bedrag dat daarmee gemoeid is, het aantal opgespoorde zaken en het bedrag vanwege overtreden van de inlichtingenplicht in verhouding tot de uitgaven aan uitkeringen.

Maatregelen

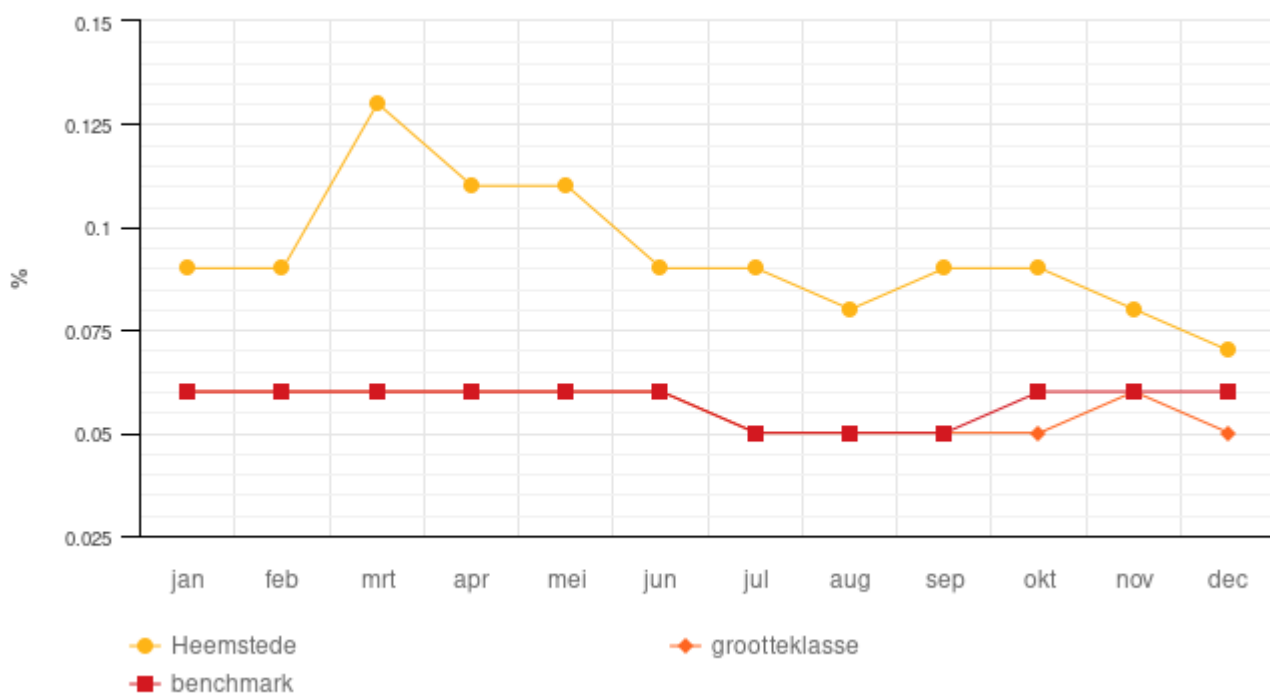
De volgende grafiek toont de maatregelquote: *het aantal maatregelen ten opzichte van het totaal aantal bijstandsgerechtigden*.

Grafiek: Maatregelquote - aantal maatregelen als % van volume BUIG

De volgende trendgrafiek toont *het gemiddelde bedrag van de opgelegde maatregelen in euro's ten opzichte van de totale BUIG-uitgaven*. In de grafiek staat steeds het gemiddelde van de lopende maand en de 11 maanden ervoor voor zowel het bedrag aan maatregelen als de BUIG-uitgaven.

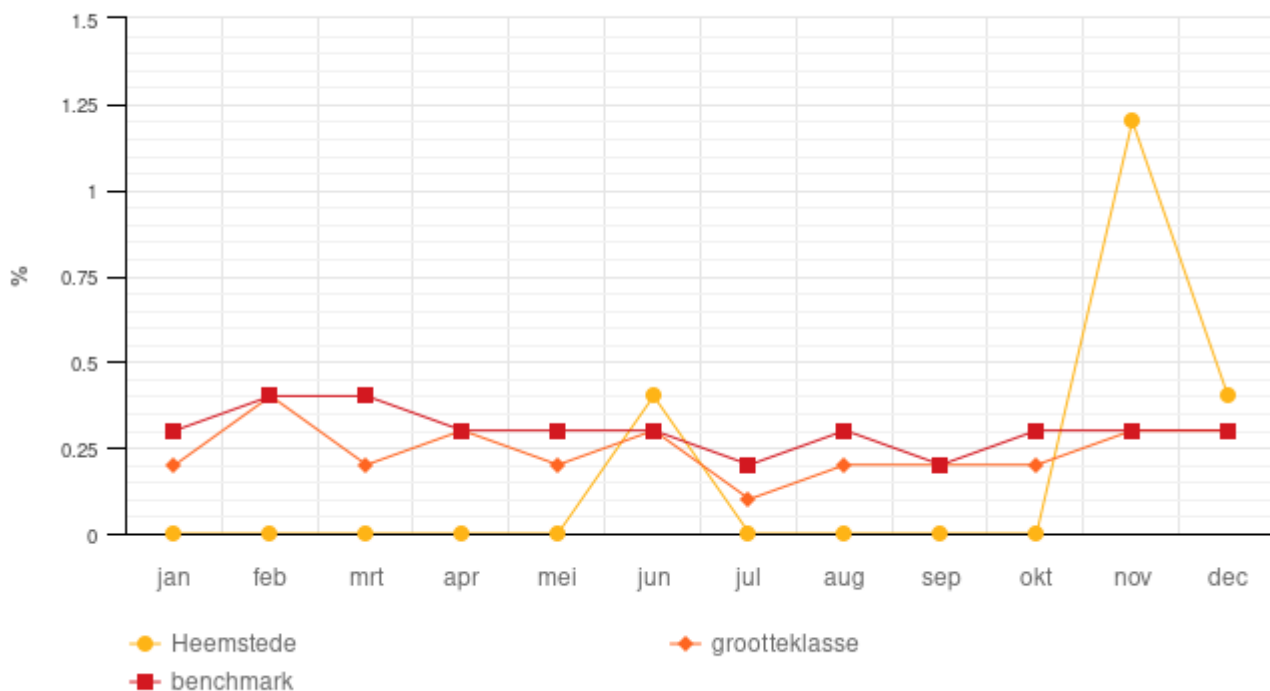
Trendgrafiek: Gemiddeld bedrag vermindering als % van uitgaven BUIG (trend)

Overtreding inlichtingenplicht

De volgende grafiek toont: *het aantal geconstateerde gevallen vanwege overtreden van de inlichtingenplicht als percentage van het totaal aantal bijstandsgerechtigden.*

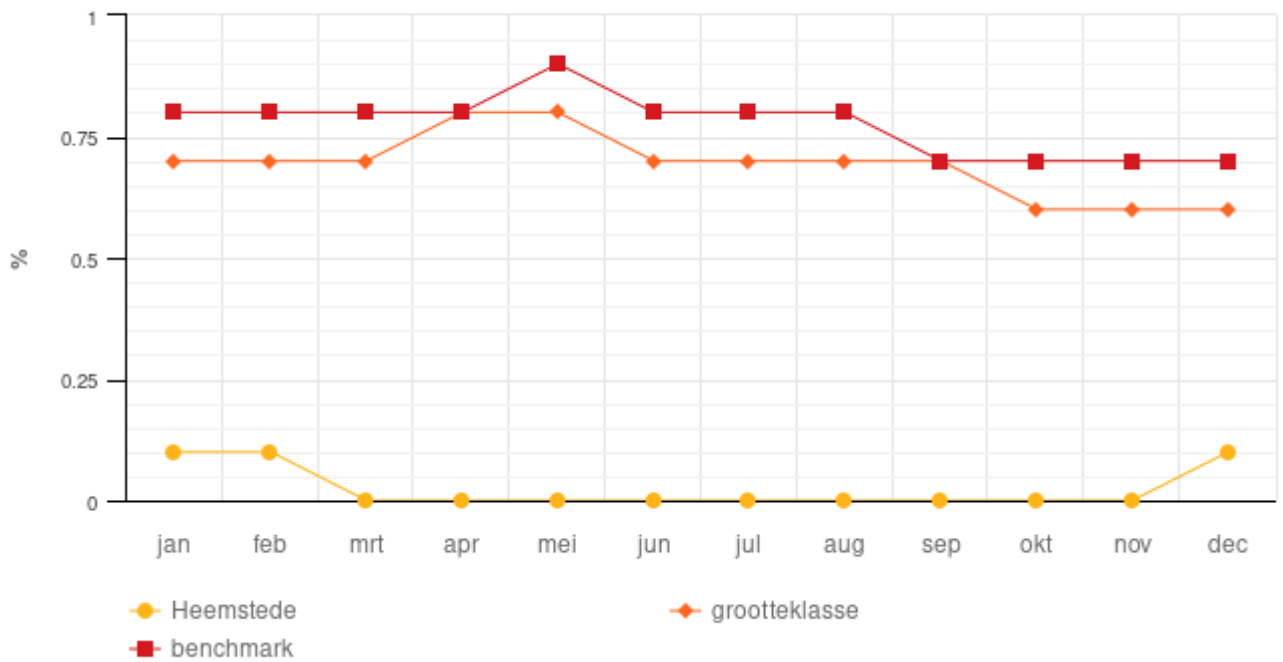
Grafiek: Aantal vorderingen vanwege het overtreden van de inlichtingenplicht als % van volume BUIG

De volgende trendgrafiek toont de *verhouding tussen het bedrag vanwege overtreden van de inlichtingenplicht en de totale BUIG-uitgaven*. In de grafiek staat steeds het gemiddelde van de

lopende maand en de 11 maanden ervoor. De grafiek maakt duidelijk welk deel van de uitgaven BUIG is toe te schrijven aan de geconstateerde gevallen vanwege niet nakomen van de inlichtingenplicht.

Trendgrafiek: Gemiddeld bedrag nieuwe vorderingen vanwege overtreden inlichtingenplicht als % van uitgaven BUIG (trend)

Hoofdstuk 5: Debiteuren

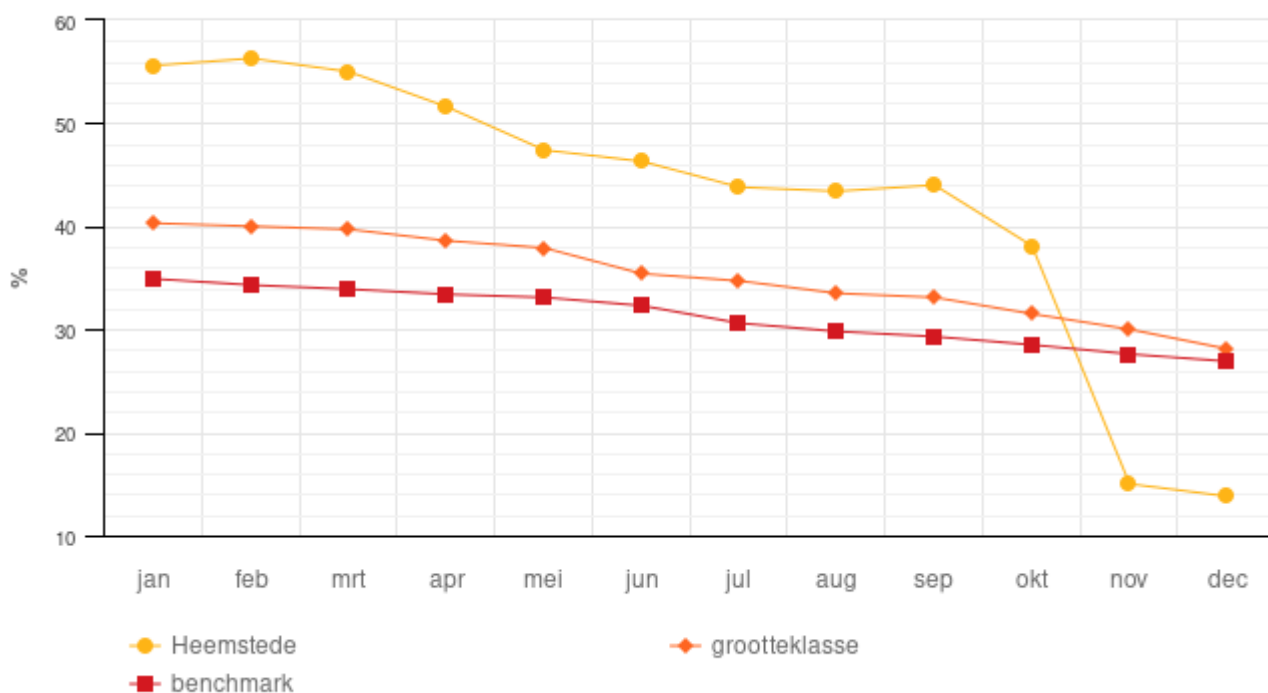
Dit hoofdstuk gaat over het incassobeleid van gemeenten en de bedragen die ze innen met terugvordering en verhaal. Gemeenten besluiten zelf hoe en wanneer ze geld terugvorderen. Goed incassobeleid is daarvoor van groot belang.

De volgende tabel toont *het totaal aantal uitstaande vorderingen de omvang van het openstaande bedrag*.

	Heemstede
totaal aantal vorderingen	97
omvang openstaande vorderingen (in euro's)	274.642 euro

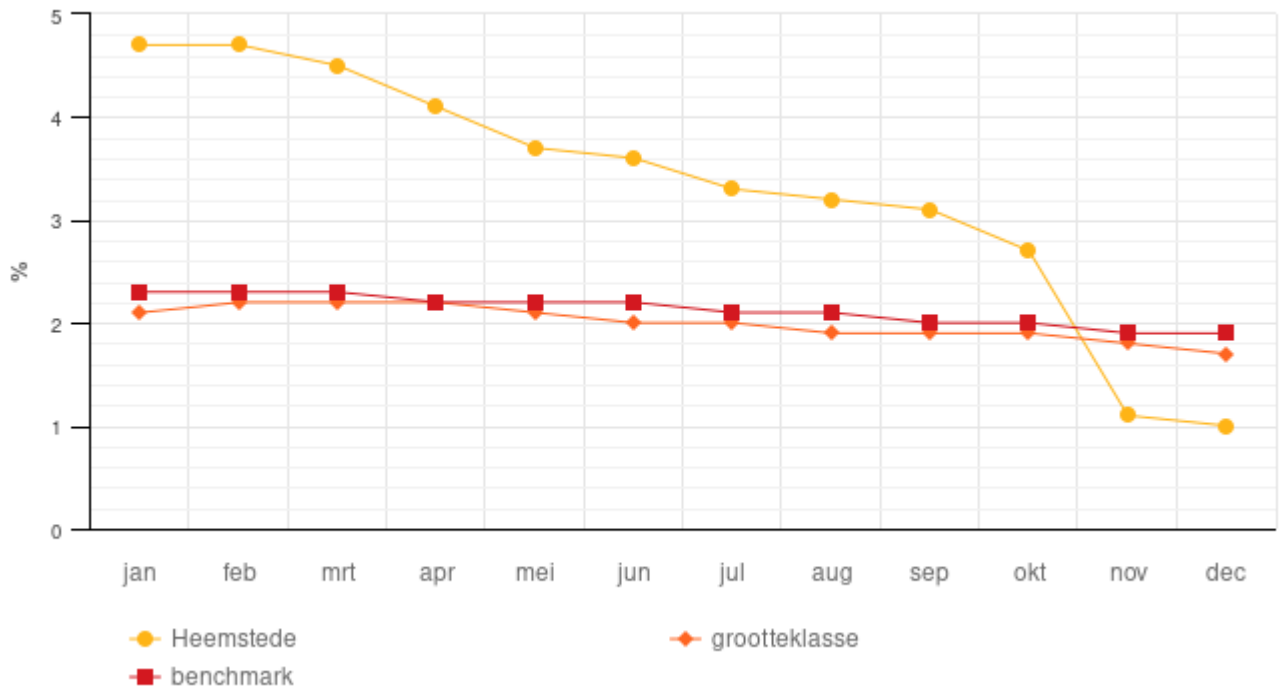
De volgende grafiek toont de incassoquote: *het percentage ontvangsten terugvordering en verhaal over 12 maanden ten opzichte van het totaal bedrag openstaande vorderingen BUIG*.

Trendgrafiek: Incassoquote (laatste 12 maanden)

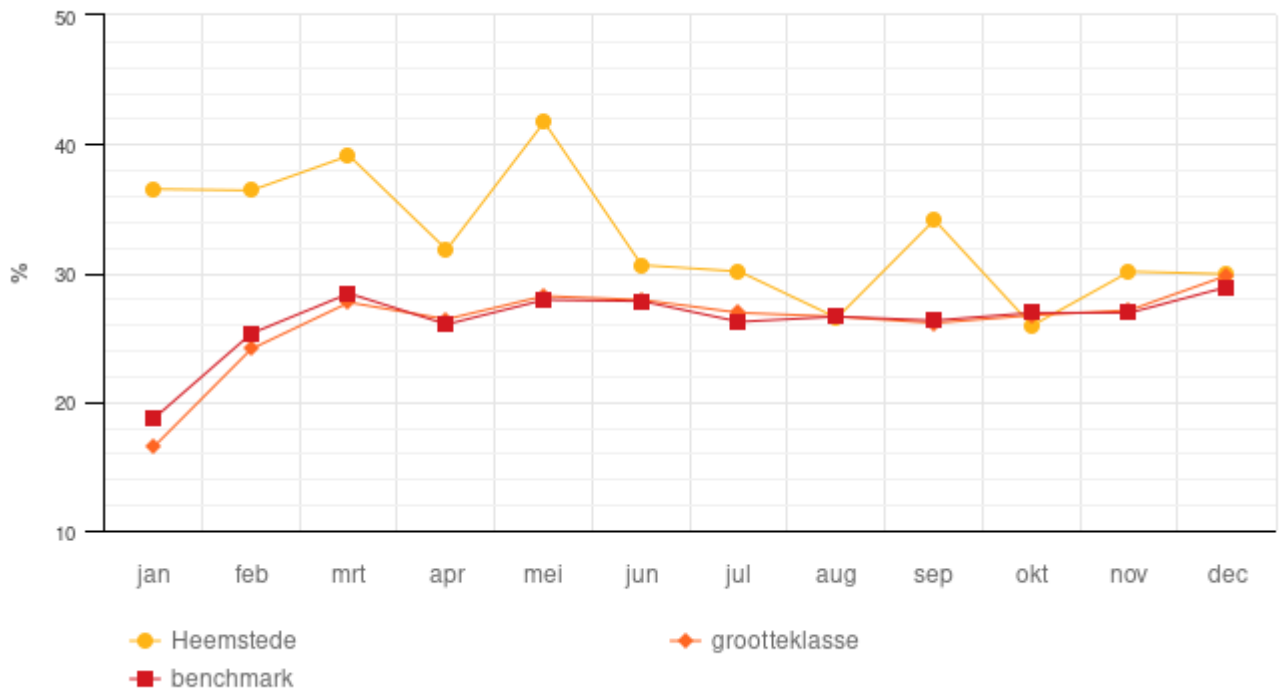
De volgende trendgrafiek toont de gemiddelde ontvangsten terugvordering en verhaal ten opzichte van de BUIG- uitgaven over de afgelopen 12 maanden.

Trendgrafiek: Ontvangsten met invloed op budgetresultaat gerelateerd aan uitgaven bijstand (trend)

De volgende grafiek toont *BUIG-vorderingen waarop een bedrag is afgelost* als percentage van alle openstaande vorderingen BUIG.

Grafiek: Percentage vorderingen met invloed op budgetresultaat waarop wordt afgelost

Bijlage 1: Wat zijn de algemene kenmerken van de inwoners

Als de ene gemeente betere resultaten boekt dan de andere kan dat liggen aan beleid en uitvoering, maar ook aan de lokale situatie. Zijn er weinig inwoners in de bijstandsgerechtigde leeftijd of veel laagopgeleide inwoners? Om daar duidelijkheid over te krijgen zet deze tabel enkele relevante inwonerkenmerken op een rijtje.

De volgende tabel vergelijkt inwonerkenmerken als leeftijdsopbouw, opleidingsniveau en participatiegraad.

Tabel Inwonerkenmerken

Indicator	Heemstede	grootteklasse	benchmark
Inwoners (aantal) 2022	27.640	35.543	105.883
- jonger dan 27 jaar	7.750	10.134	32.163
- 27 tot 65 jaar	12.271	17.139	52.870
- 65 jaar of ouder	7.619	8.269	20.850
Inwoners (%)			
- jonger dan 27 jaar	28,0 %	29%	29%
- 27 tot 65 jaar	44,4 %	48%	49%
- 65 jaar of ouder	27,6 %	23%	22%
Huishoudens 2022 (aantal)	7.060	10.458	35.705
Omvang bestand Participatiewet 2021 (huishoudens in bijstand volgens CBS-definitie)	230	478	2.252
Bijstandsdichtheid (% huishoudens) 2022 (huishoudens in bijstand gedeeld door alle huishoudens 18-65 jaar)	3,3 %	4,5 %	5,0 %
Netto participatiegraad 2021 (aandeel werkzame beroepsbevolking in de potentiële beroepsbevolking)	69,9 %	70,5 %	70,6 %
Werkloosheidpercentage 2021	3,4 %	3,6 %	3,8 %
Opleidingsniveau beroepsbevolking 2021			
- laag	14 %	22 %	20 %
- middelbaar	29 %	43 %	41 %
- hoog	57 %	36 %	38 %

Bijlage 2: Definities en uitleg

Hoofdstuk 1

BUIG-uitkeringen versus Participatiewet uitkeringen

Bij het monitoren van bestanden neemt de benchmark in veel gevallen alle BUIG-uitkeringen samen. BUIG (Bundeling uitkeringen inkomensvoorzieningen gemeenten) bestaat naast de uitkeringen voor de Participatiewet uit de uitkeringen voor ouderen en oudere zelfstandigen (de IOAW en IOAZ) en de uitkeringen voor levensonderhoud van zelfstandigen in de bijstand (Bbz 2004). Landelijk vormen bijstandsuitkeringen in het kader van de Participatiewet 96% van de uitkeringen BUIG.

Betalings versus uitkeringsgerechtigden

Om de volumeontwikkeling BUIG te bepalen meet de benchmark niet het aantal uitkeringsgerechtigden maar het aantal betaalde uitkeringen inclusief nul-betalings. Door deze meetmethode zijn er geen correcties met terugwerkende kracht nodig en kan de benchmark de volumeontwikkeling van gemeenten al na een maand vergelijken. Hoewel het aantal betalingen een goede weergave is van de ontwikkelingen in het bijstandsbestand, is het niet een-op-een te vertalen in het aantal uitkeringsgerechtigden:

- samenwonenden krijgen samen één uitkering, waardoor het aantal uitkeringsgerechtigden hoger ligt dan het aantal uitkeringen.
- bij nul-betalings is het recht op uitkering al beëindigd, maar is dat nog niet verwerkt in uw administratie.

Uitstroomredenen

In de statistieken geven gemeenten aan of een uitkering is beëindigd en wat de reden daarvoor is. De betrouwbaarheid van deze indicator wordt bepaald door de tijdigheid, eenduidigheid en zorgvuldigheid waarmee klantmanagers en consultants deze CBS-statistiek bijhouden.

Gemeenten leveren aan het CBS 21 uitstroomcategorieën aan. Omdat sommige categorieën erg klein zijn, neemt de benchmark ze in deze rapportage samen (zie onderstaande indeling).

Nr.	Categorie	Uitstroom vanwege:
1	Werk	'arbeid in dienstbetrekking' of 'zelfstandig beroep of bedrijf'
2	Scholing	'gaan volgen onderwijs met studiefinanciering'
3	Andere inkomsten	'uitkering arbeidsongeschiktheid' of 'alimentatie', 'vermogensopbrengsten', 'ander inkomen' of 'uitkering werkloosheid'.
4	Handhaving	'overschrijden maximale verblijfsduur buitenland', 'geen inlichtingen', 'niet verschenen op herhaalde oproep inlichtingenplicht', 'niet verschenen op herhaalde oproep re-integratiegesprek' of 'kunnen volgen van onderwijs maar dit niet doen'
5	Verloop	'bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd', 'overlijden', 'detentie', 'verhuizing naar andere gemeente', 'verhuizing naar buitenland' of 'aangaan relatie'.
6	Overig	'andere oorzaak' of 'oorzaak partner'

Hoofdstuk 2

BUIG-budget

BUIG betekent Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten, dus naast het budget voor de bijstandsuitkeringen gaat het ook om de bijstandsgelateerde uitkeringen, ofwel de uitkeringen voor ouderen en oudere zelfstandigen (de IOAW en de IOAZ) en de uitkeringen voor levensonderhoud van zelfstandigen in de bijstand (Bbz 2004).

De gegevens op grond van de meest actuele budgetten

De benchmark gebruikt de meeste actuele door het ministerie van SZW bekend gemaakte budgetten. Dat betekent dat de gegevens voor de voorafgaande maanden soms zijn bijgesteld ten opzichte van eerdere maandrapportages.

Afwijkingen mogelijk door schatting kosten premies en belastingen

Bijstandsgerechtigden ontvangen een netto-uitkering. Gemeenten betalen de premies en belastingen over de uitkeringen aan de Belastingdienst. Het percentage premies en belastingen verschilt per uitkering. Het hangt onder meer af van de verrekende inkomsten en de leefsituatie van een bijstandsgerechtigde. Omdat de CBS-statistieken geen gegevens bevatten over betaalde premies en belastingen gebruiken we bij de berekening van de uitgaven een schatting van de gemiddelde premies en belastingen die een gemeente betaalt over de BUIG-uitkeringen. Omdat dit percentage per gemeente in de praktijk kan verschillen, kunnen de gegevens over de uitgaven en het budgetresultaat afwijken van de realiteit.

Gemiddeld bedrag bijstandsuitkering

De uitgaven aan BUIG-uitkeringen worden niet alleen bepaald door het aantal uitkeringen, maar ook door de hoogte daarvan. De gemiddelde hoogte van BUIG-uitkeringen hangt af van de volgende factoren:

- bestandssamenstelling: zijn er in het bestand meer mensen met een lagere bijstandsnorm (alleenstaanden met en zonder kinderen en jongeren onder de 27 jaar) of juist met een hogere bijstandsnorm (gehuwden en samenwonenden).
- kostendelersnorm: zijn er in het bestand veel of weinig kostendelers
- verrekende inkomsten: verrekent de (intergemeentelijke) sociale dienst veel of weinig inkomsten (bijvoorbeeld uit parttime werk) met uitkeringen? En zijn er inkomsten die vrijgelaten worden?
- maatregelen: legt de (intergemeentelijke) sociale dienst veel maatregelen op als klanten hun verplichtingen niet nakomen en gaat het daarbij om hoge bedragen?

Hoofdstuk 3

Soorten ontheffingen

De Participatiewet geeft iedereen de verplichting om naar vermogen te werken. Klanten kunnen een ontheffing krijgen van die arbeidsverplichting. De Bijstandsuitkeringenstatistiek van CBS onderscheidt drie soorten ontheffingen:

- Ontheffing alleenstaande ouder. (Dit is een tijdelijke ontheffing voor de zorg voor een of meer kinderen onder de vijf jaar.)
- Ontheffing dringende redenen. (Dit is een tijdelijke ontheffing vanwege dringende, niet nader gespecificeerde redenen.)
- Ontheffing arbeidsongeschiktheid. (Dit is een definitieve ontheffing vanwege volledige en duurzame arbeidsongeschiktheid.)

Re-integratievoorzieningen

Met re-integratievoorzieningen ondersteunt de gemeente klanten bij het krijgen of houden van werk. De Statistiek Registratie Gemeenten registreert de volgende voorzieningen:

- Tijdelijke loonkostensubsidies: een werkgever krijgt deze voorziening als ondersteuning om iemand met een tijdelijk lager productieniveau in dienst te nemen. Deze tijdelijke subsidie hoort bij een regulier arbeidscontract bij de werkgever. Deze loonkostensubsidie wordt in principe bekostigd uit het re-integratiebudget.
- Loonkostensubsidie op grond van de Participatiewet: dit is een subsidie voor een werkgever om iemand met een duurzaam lager productieniveau in dienst te nemen met een regulier arbeidscontract. Deze subsidie is bedoeld voor mensen die door verminderd arbeidsvermogen langdurig minder dan het wettelijk minimumloon kunnen verdienen. Deze loonkostensubsidie wordt bekostigd uit het BUIG-budget.
- WIW/ID-banen: dit zijn WIW-banen (werkervaringsplaatsen voor langdurig werklozen op basis van het besluit Werk inschakeling Werkzoekenden) en in-en-doorstroombanen (ook wel ID-banen, de oude Melkertbanen). Sinds 2004 is er geen instroom mogelijk bij deze voorzieningen, maar sommige gemeenten hebben bestaande banen in stand gehouden.
- Participatieplaats: een participatieplaats is een functie die iemand met speciale begeleiding en met behoud van uitkering uitvoert bij een werkgever. Het gaat om additionele werkzaamheden als re-integratie, zonder beloning.
- Beschut werk: beschut werk is bedoeld voor mensen die door hun lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking zoveel begeleiding en aanpassingen van de werkplek nodig hebben, dat niet van reguliere werkgevers mag worden verwacht dat ze deze mensen in dienst nemen.
- Begeleiding op werkring/jobcoach: een jobcoach begeleidt de werknemer op de werkplek bij een baan of een proefplaatsing.
- Vervoersvoorziening (woon-werk): als reizen naar het werk door chronische ziekte of handicap lastig is, kan iemand met een arbeidsbeperking een vervoersvoorziening krijgen voor woon-werkverkeer. Een vervoersvoorziening voor iemand zonder arbeidsbeperking valt onder 'overige voorzieningen'.
- Andere voorzieningen voor arbeidsbeperkten: deze voorzieningen stellen mensen die moeite hebben met zien, horen of bewegen in staat om te werken. Voorbeelden zijn een doventolk of een voorleeshulp.
- Overige voorzieningen: onder overig voorzieningen vallen voorzieningen voor arbeidsinschakeling zoals scholing, training of stage.

In deze rapportage voegen we de gegevens over re-integratie- en werkvoorzieningen samen met gegevens over Wsw-plaatsen uit de halfjaarlijkse gegevens van de Wsw-statistiek:

- Wsw-plaatsen: dit zijn arbeidsplaatsen in het kader van de Wet sociale werkvoorziening. Sinds 1 januari 2015 is er geen instroom meer mogelijk.

Hoofdstuk 4

Maatregelen

De Participatiewet legt behalve de arbeids- en re-integratieverplichting ook de informatieverplicht op. Dat betekent dat klanten alle informatie door moeten geven die relevant is voor de vaststelling van de uitkering. Wanneer iemand de verplichtingen niet nakomt, kan de gemeente een maatregel opleggen door de uitkering tijdelijk te verlagen.

Overtreden inlichtingenplicht

Wanneer uitkeringsgerechtigden informatie verzwijgen kan de gemeente het recht op een uitkering niet goed vaststellen. Verzwijgen van informatie over bijvoorbeeld inkomsten of samenwonen geldt als overtreden van de inlichtingenplicht.

Hoofdstuk 5

Incassoquote

De incassoquote toont het *percentage ontvangsten terugvordering en verhaal op jaarbasis ten opzichte van het totaal bedrag openstaande vorderingen* .

Bijlage 3: Overzicht van de organisaties

Hieronder staat voor de vergelijkingsgroepen een opsomming van de organisaties. Als een vergelijkingsgroep betrekking heeft op alle deelnemende organisaties dan beslaat deze meerdere bladzijden. Om deze reden worden alleen de specificaties van de vergelijkingsgroepen opgenomen als deze uit maximaal 20 organisaties bestaan.

grootteklasse

Meer dan 20 organisaties

benchmark

Meer dan 20 organisaties

Colofon

Deze uitgave maakt onderdeel uit van de Divosa Benchmark Werk en Inkomen. De inhoud is gebaseerd op gegevens die door de deelnemers aan de benchmark zijn aangeleverd. De benchmarkorganisatie verwerkt de gegevens met de grootst mogelijke zorg, maar kan niet verantwoordelijk gesteld worden voor eventuele foutieve gegevens.